Debesuota, gali snigti.
Saulė teka 7:14, leidžiasi

THIS ISSUE CONSISTS OF THREE PARTS

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co. Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LVI — Price 10c — Chicago, Ill. — Pirmadienis, Gruodžio-December 22 d., 1969 m. — Kaina 10c — 297

KONGRESAS SUSTABDĖ UŽSIENIO PARAMĄ

LIETUVA IR RYTINĖ VOKIETIJA

Ko bolševikai istorikai negali prisiminti?

Lapkričio mėnesio Elta-Pressedienst (leidžiama Vokietijoj, vokiečių kalba) pateikė Vokietijos laikraštininkams bei visuomenininkams plačias trijų knygų apžvalgas. Atpasakotos svarbiausios tezės iš dr. Geručio redaguotos "Lithuania, 700 Years", A. Maceinos "Sowjetische Ethik und Christentum" ir 13 politinių išeivių žurnalistų straipsnių rinkinio "Voelker Klagen an" (Tautos kaltina). Pastarajame rinkinyje yra ir J. Kairio rašinys "Lietuva sovietinio komunizmo valdžioj".

Be to, vokiečių spaudai papasakojama, kaip Lietuvoje buvo minėta rytinės Vokietijos oficialaus įsteigimo 20 metų sukaktis. Tarp ko kita paminėta, kad istorikas dr. J. Jurginis tose iškilmėse pareiškė, esą, Lietuva, taip pat ir Latvija su Estija, amžiais turėjo kaimynę Vokietiją, kuri dažniausia tiems kraštams buvo nedraugiška. Todėl dabar esą malonu sveikinti "DDR" (lietuviškai oficialiai vadinamą "Vokietijos Demokratinė Respublika"), kaip draugingą kaimynę, su kuria esą žengiama taikos ir tautų draugystės keliu, kai "BRD" ("Federacinės Vokietijos Respublika", arba Vakarų Vokietija) tebepuoselėjanti "revanšistines svajones"... Toliau Jurginis minėjo ir tradicinį vokiečių kultūrininkų draugingumą lietuvių tautai bei pažymėjo daugeriopą vokiečių kultūros įtaką Lietuvoje...

Ką istorikas pamiršo paminėti, tai patį nedraugiškiausį vokiečių politikų, būtent, Hitlerio ir jo pagalbininkų pasiėlgima su Lietuva ir kitomis Baltijos valstybėmis, kai jie susitarė su Kremliaus valdovais tas valstybes nužudyti. To paties nedraugingiausio akto tęsėjai dabar yra kaip tik toje neva taikingoje ir draugingoje rytinėje Vokietijoje. Kaip seniau Hitleris susitarė su Stalinu, taip dabar Ulbrichtas tariasi su Brežnevu. Net ir anų laikų Schulenburgo vietininkas Maskvoje, dabartinis rytinės Vokietijos pasiuntinys Maskvoj Biutneris (Buettner) sukaktuvėse prisiminė, kad jo viršininkai su maskviniais sudarė "ginklo brolybės" sutartį" praėjusiais metais, ir kad iš viso vadinamoji "DDR", t. y., rytinė Vokietija už visą savo egzistenciją dėkinga Maskvai...

Paklydo iliuzijose istorikas Jurginis ir apie tos Vokietijos draugingumą kalbėdamas. Iš tikrųjų nėra jokio Vokietijos, tegu tik ir rytinės, subolševikintos Vokietijos draugavimo su Lietuva, kadangi toji rytinė Vokietija išdidžiai laiko save nepriklausoma valstybe. Nors dėl to yra ko pasiginčyti, bet vistiek jai Lietuva neatrodo lygus partneris, kadangi ji dabar tik vadinamoji "sąjunginė respublika", atseit, Maskvos priklausomybėj atsidūrusi provincija... Kas gi iš rytinės Vokietijos palaiko vadinamuosius draugingus santykius su Lietuva? Ogi tik Weimaro, Erfurto, arba Rostocko miestų neva reprezentantai: šokėjai, rašytojai, kitoki menininkai... Ir jie tuos santykius palaiko, vieni pas kitus svečiuojasi, irgi ne su kuo kitu, kaip su Vilniaus ar Kauno šokėjais, dainininkais, rašytojais ar kitais menininkais bei pramogininkais... O Ulbrichtas su Lietuva jokių reikalų neturi ir jokios draugystės jai jis nerodo. Draugauja jis tik su tais, kuriems jo pirmatakai buvo pardavę Lietuvą prieš 30 metų... To istorikas Jurginis, žinoma, dabar "niekaip negali prisiminti". (E)

IŠ VISO PASAULIO

KAMPALA. — Ugandos prezidentas Milton Obotte, 44 metų, pasikėsinimo metu buvo peršautas, tačiau jo gyvybei pavojus negresia, kaip praneša Ugandos vyriausybė. Įvestas karo stovis, sostinės gatvėse važinėja tankai. Lėktuvų skridimai iš Kampalos sustabdyti. Obotte peršautas po politinio susirinkimo, kur buvo nutarta pasukti Ugandą "daugiau į kairę".

IZMIRAS. — Turkijos kairieji studentai demonstravo prieš Amerikos karo laivų atsilankymą. Akmenimis apmėtyti amerikiečių automobiliai. Išlipę į krantą amerikiečiai jūreiviai buvo užpuldinėjami, 13 buvo sužeista. Demonstracijos neleido laivyno grupės vadui uždėti vainiko ant Turkijos herojaus Ataturko paminklo.

VIENA. — Austrijoje teismas davė 9 metus kalėjimo Franz Novakui, kuris padėjo Eichmanui organizuoti žydų žudymą nacių Vokietijoje. Novakas organizavo žydų transportą, kas karo metu buvo nelengvas uždavinys. Novakas aiškinosi nežinojęs, kur žydai vežami ir kuriam tikslui. Iki teismo Novakas išsėdėjo 6 metus, dabar jam liko 3.

WASHINGTONAS. — Moratoriumo prieš karą Vietname vadai skelbė, kad lapkričio 15 d. demonstracijose Washingtone dalyvavo 500,000 asmenų. Pentagonas specialiais lėktuvais iš didelio aukščio tas demonstracijas filmavo ir dabar paskelbė, kad dalyvių skaičius buvo tarp 101,150 ir 136,850.

TARPON SPRINGS. — Floridos graikų sentikių šventykloje esąs šv. Nikolo paveikslas pradėjęs verkti. Šiai žiniai pasklidus, iš visur suvažiuoja žmonės pasižiūrėti to paveikslo. Ant stiklo atsiranda vandens lašai, nors nėra drėgmės ir paveikslą apšviečia saulė. Kunigas Elias Kalariotes įsitikinęs, kad tai stebuklas.

Pasikeitimai Eltoj

Eltos redakcijos pasikeitimas V. Rastenis, redagavęs Eltos Informacijas ketverius metus (1965—1969), pasitraukė. Nauju faktinuoju Eltos Inf. redaktorium, pradedant šiuo Nr., yra žurnalistas, dipl. teisininkas Vytautas Alseika.

1961—1965 m., El. Inf. biuletenį leidus Vak. Vokietijoje V. Alseika jį redagavo, gi 1965—1967 m., ligi jam sugrįžus į JAV, jis redagavo ir Vliko biuletenį vokiečių kalba, Vokietijoje, "Elta-Presse-Dienst". (E)

Sužeisti amerikiečiai kariai, prižiūrimi slaugės, gamina Kalėdų papuošalus Vietname.

KOMERCINIŲ LĖKTUVŲ PILOTAI PASMERKĖ ORO PIRATŲ VEIKSMUS

LONDONAS. — Komercinių lėktuvų pilotai, suvažiavę Londone, paskelbė, kad lėktuvų pagrobimai tapo pasauline problema ir su ja galima kovoti tik pasauliniu mastu. Valstybės, kurios remia pagrobimus ar juos toleruoja, turėtų būti boikotuojamos. Pilotų pareiškime sakoma, kad valstybė, kuri priima pagrobtus lėktuvus ir nėbaudžia oro piratų, turi būti išjungiama iš civilinio oro susisiekimo sistemos. Lėktuvų linijos turėtų savo darbą koordinuoti taip, kad tuoj po pagrobimo visas oro susisiekimas, keleivių ir prekių įvežimas turėtų sustoti 24 valandoms.

Neseniai Jungtinės Tautos pasmerkė lėktuvų grobimus ir reikalavo, kad oro piratai būtų baudžiami ar net sugrąžinami į tą valstybę, iš kurios lėktuvas buvo pagrobtas. Tik viena Kuba balsavo prieš tą rezoliuciją.

Pilotų suvažiavimas pritarė Jungtinių Tautų nutarimui ir pareiškė, kad pilotai gali patys nutarti ar jie skris į tokią valstybę, kuri nesilaikys Jungtinių Tautų nutarimo.

Washingtone 13 valstybių atstovai svarstė tą patį lėktuvų grobimo klausimą. Suvažiavimas nusprendė raginti visus ratifikuoti Tokijo konvencijos nutarimus, kur valstybės raginamos sutikti tuoj pat sugrąžinti lėktuvus, įgulas ir keleivius, prievarta atvežtus į kitą valstybę. Konvencija ragino taip pat bausti pagrobėjus ir įvesti griežtesnes saugumo taisykles keleiviams.

Šioms konferencijoms vykstant, vienas Čilės keleivinis lėktuvas su 99 asmenimis buvo priverstas skristi į Havaną, Kubą.

PANAMA. — Po nepavykusio perversmo bandymo, valdžią atgavęs, diktatorius Torrijos priėmė į karinę tarybą du civilius. Spėjama, kad jie pakeis dabartinį prezidentą Pinillą ir viceprezidentą Urrutią, kurie pasirašė, karininkų verčiami, perversmo atsišaukimą.

Italija bandys sudaryti koaliciją

ROMA. — Valdančioji Italijos krikščionių demokratų partija nutarė vėl pabandyti sudaryti centro-kairės koaliciją, įtraukiant į valdžios darbus socialdemokratus ir respublikonų partiją. Krikščionių demokratų susirinkime buvo pripažinta, kad vyriausybei, neturint didesnio užnugario parlamente, yra neįmanoma kovoti prieš neramumus ar patenkinti darbininkų reikalavimus.

Italijoje policija suėmė Genujos mieste 7 komunistus, įtariamus prisidėjus prie praėjusios savaitės sprogdinimų. Romoje suimtas vieno Aukščiausio Teismo teisėjo sūnus. Suimtas ir susprogdinto Milano banko kasininko sūnus. Jie abu priklausė kairiajai anarchistų grupei.

Anarchistų sąmokslo sprogimuose žuvo 14 italų, sužeista virš 100. Teroristai už suokalbį gali gauti 12 metų kalėjimo. Suimtųjų tarpe keli jaunuoliai teturi po 19 metų.

ŽENEVA. — Du Palestinos arabai, bandydami gauti lėšų savo veikalai, pagrobė Portugalijos konsulą ir pabėgo su 232,500 dolerių, kuriuos gavo už konsulo paleidimą.

Vandalai padaro daug nuostolių

NEW YORKAS. — Viena rimčiausių Amerikos miestų problemų yra vandalizmas. Niekada istorijoje, nuo pat 455 metų, kada germanų tautos karinga gentis, vadinama vandalais, nuteriojo Romą, nebuvo padaroma tiek nereikalingų nuostolių. Dėl to vandalizmo miestų gyventojai turi mokėti didesnius mokesčius, dažnai dėl jo pakyla kainos.

New Yorko susisiekimo bendrovės nuostoliai dėl vandalizmo praėjusiais metais siekė 360,000 dolerių. Tai supiaustytos sėdynės, išdaužyti langai, išteptos rašalu sienos ir panašūs dalykai. New Yorko parkai turėjo 862,194 dol. nuostolių per metus, o mokyklos — 2,716,757 dol. nuostolių. Tai yra daugiau negu visos Britanijos vandalų padaryti nuostoliai.

Panašūs dalykai dedasi Čikagoje, Los Angeles, Detroite ir kituose didesniuose Amerikos miestuose. Vandalai padaro Amerikos miestus negražius, apšepusius, net ir naujose miesto apylinkėse.

— **Maskvoje** vyko lietuviškos knygos dienos. Lietuvoje išleistos knygos buvo išstatytos Maskvos knygyne "TSRS tautų literatūra". Be to, Dienos rengtos ir keliuose Maskvos klubuose, bibliotekose, skaityklose. Lietuviškai knygai atstovauti Lietuvos režimas buvo pasiuntęs kelis rašytojus: Iciką Merą, M. Sluckį, J. Mikelinską S. Krasauską ir kt. (E)

BONA. — Vakarų Vokietija uždraudė savo žemės ūkyje naudoti DDT nuodus.

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ
"NAUJIENŲ" SKAITYTOJAMS, BIZNIERIAMS, PROFESIONALAMS, BENDRADARBIAMS IR VISIEMS GEROS VALIOS ŽMONĖMS LINKI

NAUJIENOS

KONGRESO KOMITETAS SUSITARĖ DĖL PAJAMŲ MOKESČIŲ REFORMOS

Pensijos padidinamos 15%

WASHINGTONAS. — Kongresas, kaip prezidentas Nixonas neseniai viešai pasiskundė, ilgą laiką nesvarstė vyriausybės pasiūlytų įstatymų projektų, o dabar, šventėms artėjant, visu tempu pradėjo juos svarstyti ir priimėti ar atmesti. Kongreso konferencijos komitetas, dirbdamas po 10-18 valandų per dieną, apsvarstė ir priėmė pajamų mokesčių reformos įstatymą. Jis yra kompromisinis. Daug kas atmesta, ką siūlė Atstovų Rūmai. Daug kas pakeista iš senato pasiūlytos versijos. Manoma, kad prezidentas Nixonas šitą projektą priims ir nepavartos veto teises.

Kongreso komitetas padidina nuo sausio 1 d. socialinio draudimo pensijas visiems pensininkams 15%, tačiau atmeta pasiūlymą pakelti pensijos minimumą nuo 55 dol. per mėnesį iki 100 dol.

Kitas svarbus nutarimas yra padidinti kiekvienam mokesčių mokėtojui asmeninę išskaičiuojamą sumą, kuri dabar buvo 600 dol. iki 750 dol. Kaip žinoma, mokėtojas už save ir už savo išlaikomus asmenis išskaito, nemokėdamas už juos mokesčių, po 600 dol. Ateinančių metų liepos 1 d. tas išskaičiavimas bus 650 dol., o nuo 1972 m. sausio 1 d. bus jau 700 dol., pasiekdamas 1973 m. sausio 1 d. 750 dol.

Viengungiai asmenys gaus sumažintą mokesčių lentelę, taip, kad jiems neteks mokėti daugiau kaip 20% to, ką moka vedusi pora.

Standartiniai nurašymai tokiems mokėtojams, kurie savo išlaidų smulkiai nenurodo, bus pakeliamas nuo 10% iki 13%, kas įsigalios 1971 m.

Kongreso komitetas nutarė sumažinti naftos, dujų ir įvairių mineralų šaltinių savininkams nuošimtį už tų šaltinių išsisėmimą nuo 27 su puse nuošimčio iki 22%.

Senatas atmetė visą užsienio paramos įstatymo projektą, kilus ginčams dėl Tautinei Kinijai ir Pietinei Korėjai skiriamų ginklams lėšų. Įstatymas vėl bus svarstomas po švenčių. Atidėtas sveikatos, švietimo ir šalpos įstatymo svarstymas. Kongreso nariai nori važiuoti namo ir jie nebeturi laiko išspręsti susidariusių nuomonių skirtumų.

Daug oro nelaimių dėl lakūnų klaidų

WASHINGTONAS. — Vyriausybės tyrinėtojai paskelbė davinius apie lėktuvų nelaimių priežastis. Reiškiamas susirūpinimas, kad pastaruoju metu padažnėjo nelaimių, dėl kurių kaltos lakūnų klaidos ir neapskaičiavimai. Aviacijos nelaimėse pernai iš penkių nelaimių keturios įvyko dėl piloto klaidos. Daugiausia klaidų padaro pilotai, kurie skraido savo malonumui, neprofesionalai, "savaitgalio lakūnai".

Aviacijos avarijose pernai žuvo 1,399 žmonės, iš viso buvo 692 avarijos, iš to skaičiaus 384 nelaimės įvyko dėl piloto klaidų. Žuvusių skaičius 1967 metais siekė 1,228.

Aviacijos lėktuvų skaičius, įskaitant privačius, siekia 90,000.

Ulbrichtui atsakys sausio 14 dieną

BONA. — Vakarų Vokietija paskelbė, kad vyriausybės atsakymas į Rytinės Vokietijos diktatoriaus Ulbrichto laišką bus duotas sausio 14 d. Kancleris Brandtas tą dieną turi pasakyti svarbią kalbą apie Vakarų Vokietijos padėtį ir planus. Ta proga bus paliesti ir Bonos santykiai su kaimyninėm valstybėm.

Bonos vyriausybė nepaskelbė Ulbrichto laiško teksto, tačiau Rytinės Vokietijos žinių agentūra pranešė, kad Bonai buvęs nusiųstas komunistų siūlomos sutarties projektas. Bona tą projektą tuoj parodžiusi Amerikos, Prancūzijos ir Britanijos ambasadoriams.

Illinois uždraudė vartoti DDT nuodus

SPRINGFIELDAS. — Nuo sausio 1 d. Illinois valstijoje bus draudžiama pardavinėti ir vartoti DDT nuodus. Išimtis bus leidžiama, specialiai paprašius, tik tais atvejais, kai piliečių sveikatai kils staigi ir rimta kenkėjų grėsmė ir jei su ta grėsme kovoti nebus tinkami kiti turimi nuodai.

DDT naudijimas pastaraisiais metais susilaukė pasmerkimo daugelyje pasaulio kraštų. Tie nuodai, tiesa, efektyvūs naikinant vabzdžius kenkėjus, tačiau jie išnaikina paukščius ir žuvis.

SAIGONAS. — New Yorko katalikų kardinolas Terence Cooke atvyko į Pietų Vietnamą, kur jis Kalėdų proga lankys amerikiečių dalinius. Kardinolas yra vyriausias JAV kariuonės kapelionas.

Italijoje baigta užtvankos byla

L'AQUILA. — Italijoje 1963 m. spalio 9 dieną įvyko baisi nelaimė. Lietaus paplautas kalnas nuslinko į dirbtinį ežerą, susidariusį už 873 pėdų aukščio naujos užtvankos. Per šešias minutes vanduo išsiliejo per užtvanką, ją apgriovė ir apsėmė 10 kaimų. Vandenyje žuvo 2,018 žmonių. Vyriausybė iškėlė bylą užtvankos statytojams. Jie buvo kaltinami pasirinkę užtvankai nesaugią vietą ir prisidėję netiesioginiai prie paskendusių žmonių nužudymo.

Trečiadienį teismas pabaigė bylos svarstymą, iš vienuolikos pareigūnų trys iki sprendimo mirė. Kiti trys pareigūnai ir užtvankos statytojai gavo po 6 metus kalėjimo. Likusieji buvo išteisinti.

Šis sprendimas sukėlė nepasitenkinimą vietinių gyventojų tarpe. Pareigūnų apsileidimas, jų nuomone, turėjo būti griežčiau nubaustas, kad būtų tinkamai atkeršyta už žuvusiųjų giminaičių gyvybes.

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ PROGA SVEIKINAME GAUSIUS MŪSŲ KLIJENTUS IR LINKIME GERIAUSIOS SEKMĖS

PACKAGE EXPRESS AND TRAVEL AGENCY, INC.

1776 Broadway, New York, N. Y.

LINKSMŲ KALĖDŲ
IR
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
savo nariams, Naujienoms ir visiems lietuviams linki

American Lithuanian Citizens & Benefit Club Valdyba

ANTANAS JUSAS — vicepirmininkas
ROŽĖ DIDŽGALVIS — nutarimų raštininkė
BERNICE ŽEMGULIS — finan. raštininkė
JOSEPHINE MASILIONIS — kontr. raštininkė
JOSEPH MIKŠIS — kasos globėjas
JONAS DIDŽGALVIS — kasininkas
PAUL MASILIONIS — maršalka
ANTANAS JUSAS — korespondentas

UPYTĖS DRAUGIŠKAS KLUBAS

LINKI VISIEMS
LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ
NAUJŲJŲ 1970 METŲ

1969 METŲ VALDYBA:

JOHN KIAUNĖ, Pirmininkas
JONAS ŠULCA, Vicepirmininkas
JUOZAS BALIČAS, Nutarimų raštininkas
BERNICE ŽEMGULIS, Finansų raštininkė
MARY RADŽIUKĖNAS, Kasininkė
ANTANAS RADŽIUKĖNAS, Maršalka

LINKSMŲ KALĖDŲ ir LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ

linkime visoms draugijos narėms, jų šeimoms, bendradarbėms ir NAUJIENOMS, ištisą metą garsinusioms mūsų susirinkimus ir aprašinėjusioms mūsų draugijos veiklą.

GARSAUS VARDO LIETUVAIČIŲ DRAUGIJOS VALDYBA

SKAITYKITE NAUJIENAS

HELENA PRADZYNSKA

NATAŠA

Nusipirkusi truputį smulkių prekių, palengva žingsniavau stoties link. Turėjau dar valandą laiko. Staiga, užgirdau kažką šaukiant. Iyg ir krūptelėjau, tačiau neatsigręžiau. Balsas svetimas. Gal ne mane šaukia. Ar maža tokių vardų. Bet šauksmas ir vėl pasikartojo. Šiuo kartu visai arti ir kažkas trūktelėjo mane už palto. Atsisukau.

— A, matai, iš karto pažinau! Negirdėjau kai šaukiau? — automatiškai bėrė žodžius nepažįstama moteris. Ji šypsojosi ir tiesė ranką sveikintis.

— Tai ką, nenori prisipažinti, kad pažįsti mane?...

— Bet, atleiskite, ponia, tikrai neprisimenu...

— Cha, cha, cha... — juokėsi nepažįstamoji. — Tu manęs tikrai nepažįsti? Sakai, nebeprisimeni?! O ar prisimeni Prandzevą?

Paskutinysis klausimas mane uželektrino. Iš kur ji žino? Ir kas čia galėtų būti? Ji man priminė iš senų laikų labai gerai žinomą pavardę, išskaičiavo mano visus namiškius vardais ir, sarkastiškai šypsodamosi, žiūrėjo man į akis. Stebėjau ir aš ją. Tai buvo apie 40 metų amžiaus moteris, vidutinio ūgio, elegantiškai apsirengusi ir smarkiai išsidažiusi. Raudonieji lūpų dažai tiek stipriai pakrauti, jog kairioji linija, nebeišlaikydama jokios simetrijos, siekė kur kas anksčiau storai įpudrinto skruosto, negu dešinioji. Vietoj antakių — pas ją tebuvo dvi mažos linijukės, pravestos paišeliu. Blakstienos — taipogi toli nuo viena kitos — išretintos. Nedidelės akys, tarytum pelės, visdėlto, man prisiminė, kad kažkur matytos...

— Na, tai ką? Nieko nekalbi? — pertraukė mano užsigalvojimą.

— Padėkite man prisiminti. Tikrai neprisimenu, kas ponia esate...

— Mesk tą "ponią". Jau kelintą kartą kartoji — "ponia", "ponia"... Žinok, kad jūsų šviesūs poniškieji laikai jau seniai praėjo...

— Atsimeni, kai mane sutikai ant kelio, už jūsų sodo? Po to norėjai pasiųsti darbams į dvarą, tačiau aš nebuvau tokia kvailutė, kad ponams dirbčiau... — ji kalbėjo labai greitai ir su kažkokia atvira ironija. — O dabar — jau pažįsti? Natalka esu...

— O. Natalka! — pakartojau mechaniškai. — Natalka Sowa! — dar pridūriau ir pavardę. — Taip, dabar prisimenu...

— Pirmiausia, nevadink manęs Natalka. Visi dabar mane vadina Nataša. Sowa — taip pat man nebepatiko. Dabar vadinuosi Soviecka. Juk tai daug geriau skamba, ar ne?...

Nelaukdama mano atsakymo, Nataša Soviecka pasakojosi apie save toliau:

— Neseniai baigiau politinius kursus ir dabar esu šio apskrities Moterų Lygos pirmininkė. Jau du mėnesiai kaip čia gyvenu. Prisilaikau prie Raudonosios Armijos. Užeik kada nors. Turių du kambarius ir virtuvę. Butas gražiai apstatytas, kilimais išklotas. Uždirbu 800 zlotų į mėnesį. Tiesą sakant, tai nėra labai daug, tačiau gaunu premijų, o, be to, dietos sutaupo pinigų...

— Na, bet sakyk, kas pas tave gero? Maniau, kad užsieny, kaip ir visi "jūsiškiai". — Šį žodį ištarė pabrėždama. — Su šeima gyveni? Kur gyveni?

— Į tokį skaičių klausimų sunku iš karto ir atsakyti, — nusijuokiau. — O be to, nedaug ir laiko beliko ligi traukinio.

— Tai palydėsiu tave, — sutiko Nataša. — Ar išvažiuoji?

— Važiuoju namo. Gyvenu kaime, apie 6 km. nuo čia. Dirbam kartu su vyru, vienoj mokykloj.

— Fi, mokytoja! — riktelėjo ji. — Tai kiek tu uždirbi?

— 450 zlotų...

Nataša tik pažiūrėjo į mane ir patarė keisti užsiėmimą. Esą, apskrities Moterų Lygos įstaigoje reikalinga sekretorė. Ji galėtų mane įpiršti į tas pareigas...

— Žinoma, tas reikalas galės truputį užtrukti, — kalbėjo Nataša. — Mat, tu, reikia manyti, dar nepriklausai partijai. Tačiau ir tai padarysiu. Tada atsikraustysi į miestą ir bus kitas gyvenimas.

Ji, esą, visų kitų buv. ponų nekenčianti, bet man — padėsianti, nes ją rišanti prie manęs sena pažintis...

Pagaliau, atsisveikinant, Nataša prižadėjo mane aplankyti. Apsilankysianti tarnybiniu reikalu.

Traukinys buvo beišeinąs, kuomet Nataša, tarytum prisiminusi ką nors labai svarbaus, užšoko ant laiptelio ir ėmė kuždėti man:

— Tas pirmasis numirė... Tariu kita. Dabar Wroclowe ir lanko mokyklą...

◆

Traukinys pajudėjo. Nataša dar ilgėliau mojavo ranka, pakol pranyko iš akių. Dabar turėjau laiko apgalvoti visą praeitį. Tai buvo prieš daugelį metų.

1934 m. atostogas leidau namuose. Sėdėdama sode, užgirdau klyksmą. Klykė kažkieno vaikas. Tačiau — kartu girdėjosi kažkieno juokas, ginčas ir pn. Nuskubėjau į tą pusę. Ir tai, ką pamačiau, begaliniai mane paveikė. Ant kelio buvo mergina su vaiku ir ją apstojęs visas būrys paauglių, kurie mėtė į merginą žemėmis, kiti — net akmenimis ir įvairiai ją koliojo.

— Kas čia dedasi? — paklausiau merginą.

— A. tie choleros neduoda žmogui nei praeiti...

— Ji vagilka! — sušuko vienas iš vaikų. — Penkis zlotus pavogė.

— Uždaryk snukį! — drėbtelėjo mergina.

Deja, du didesnieji vaikėzai, kaip liudininkai, tikrai dėstė apie dažnas jos vagystes.

Mergina stovėjo tarytum nusiminusi, paveikta. Rankoje dar tebelaikė rykštę, kuria gynėsi nuo vaikų. Ji buvo kiek vyresnė už mane, tačiau nedaug. Ant rankų laikė keletos mėnesių kūdikį, kuris buvo įsuktas į abejotino švarumo skarą. Mergina žiūrėjo į mane labai neramiomis akimis.

— Kaip vadiniesi? Iš kur esi? — užklausiau.

— O kas kam darbo? — atšovė užkraustoji.

— Klausyk, — pradėjau mandagiai, — nusiramink. Esi labai sunervinta. Jeigu klausiu, tai noriu tau padėti.

— Apsieisiu ir be tamstos malonės... — bumpterėjo.

— Nebūk tokia keista. Čia nėra kalbos apie bent kokią malonę, tačiau gal reikia ko nors: kad ir vaikui pieno?...

Ji pradėjo kažką krapštytis apie kūdikį ir nieko nebeatsakė.

Aš vėl stengiausi ką nors iškvosti:

(Nukelta į 3 psl.)

ŽIEMOS ŠVENČIŲ IR NAUJŲ METŲ
proga sveikinu visus savo draugus, pažįstamus ir gerus lietuvius

FRANK STANIONIS
1151 So. MASON AVENUE
Chicago, Ill. 60644

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
LINKIU VISIEMS LIETUVIAMS

THEODORE A. ALLEN (ALESAUSKAS)

REPUBLICAN CANDIDATE
for Sanitary District Trustee

LIETUVIŲ TAUTINĖS KAPINĖS

8201 SOUTH KEAN AVE., JUSTICE, ILLINOIS. Tel. GLOBE 8-0638

SVEIKINA AMERIKOS LIETUVIUS IR LINKI JIEMS LAIMINGAI PRALEISTI ŽIEMOS ŠVENTES

Kviečiame užvažiuoti į mūsų Kapines, aplankyti garbingų mūsų tautos vyrų kapus, pamatyti pastatytus puikius paminklus ir pasirinkti vietą savam sklypui. Mūsų pareigūnai mielu noru suteiks Jums pageidaujamas informacijas.

LIETUVIŲ TAUTINIŲ KAPINIŲ VALDYBA:

POVILAS DAUBARAS, prezidentas
ALGIRDAS MICKEVIČIUS, viceprezidentas
ANTANAS TAMKEVIČIUS, iždininkas
MARTYNAS GUDELIS, sekretorius

DIREKTORIAI:

POVILAS DAUBARAS
MARTYNAS GUDELIS
JONAS JOKUBONIS
BRUNO KLEMKA
AL MICKEVIČIUS
POVILAS MILAŠEVIČIUS
GUSTAS K. RIMKUS
JUOZAS SKUTAS
ANTANAS TAMKEVIČIUS
JONAS ZALATORIS

Now at GLASER'S

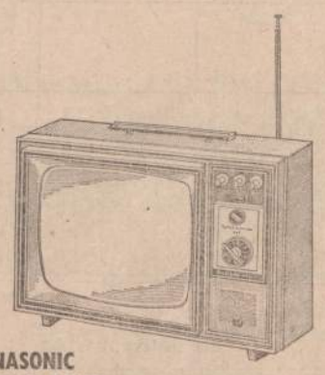

PANASONIC
WYCOFF AN-72
Portable TV • 75 sq. in. viewing area (12" diagonal) • Aluminized picture tube • Automatic control circuits • "Set and Forget" tuning • "Speed-O-Vision" • 3½" Dynamic speaker • Built-in VHF and UHF antennas • Earphone • Solid-state engineered.

PANASONIC®

PANASONIC
KENILWORTH CT-95D
Consolette color TV with detachable legs • 180 sq. in. viewing area (18" diagonal) • "Pana-lock" • "Pana-Color" • Automatic color control circuits • "Set-and-Forget" tuning • "Speed-O-Vision" • Color Indicator Lamp • Dipole VHF and bow tie UHF antennas • Lighted channel indicators • 5" "Up-Front" dynamic speaker • Earphone • Solid-State engineered.

PANASONIC®

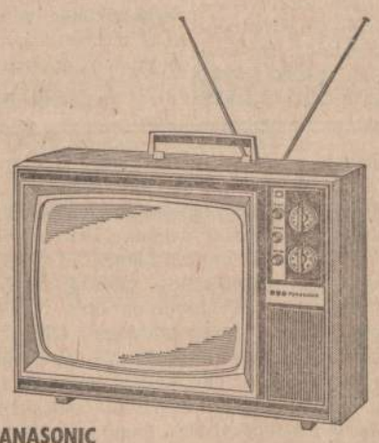

PANASONIC
PALERMO CT-93P
Slim look portable color TV • 180 sq. in. of viewing area • Speed-O-Vision instant entertainment • PANA-COLOR true-to-life picture • Direct vision 'P" tube • 24,500V picture power • Precision circuitry • Automatic noise canceller • Diecast carrying handle • Earphone for private listening.

PANASONIC®

GLASER'S FURNITURE & APPLIANCE CO.
5115-5123 So. Kedzie Ave. Tel.: PR 6-1790
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

VISI BIZNIERIAI
GARSINKITĖS NAUJIENOSE

N A T A Š A

(Atkelta iš 2-ro psl.)

— Čionai gyveni?

— Ne, buvau čia porą mėnesių.

— Pas ką?

— Pas Balcerkus.

— O dabar?

— Niekur.

— Tai iš ko gyveni?

— O taip... — nepabaigė sakinio.

— Kaip vadinatės?

— Sowa... Natalka mane žmonės šaukia...

— Tėvus turi?

— Taip.

— Kur jie gyvena?

— Ozurkuose.

— Kodėl pas juos neini?

— Jie nereikalingi manęs...

—O kieno šis kūdikis?

— Mano, — atšovė aštresniu tonu.

Man atrodė, jog jau supratau viską. Nustojau ją klausinėti ir galvojau, ką čia reikėtų su ja daryti?

— Natalka, — pagaliau, pradėjau. — Norėtum pasilikti pas mus? Jeigu norėtum, aš tuojau pranešiu šeimininkei, kad duotų jums darbo virtuvėje arba kurs nors darže. Galėsit būti ir su vaiku...

— Nereikalauju... — burbtelėjo po nosimi.

— Kaip tai suprasti? — išsunkta kantrybe, pagaliau, dar paklausiau. — Tai iš ko gi gyvensi?

— Leiskit man pačiai rūpintis savo gyvenimu, — pasakė lyg tai man, lyg tai sau pusbalsiu.

Aš buvau beeinanti namo.

— Palaukit, — sustabdė mergina.

— Ko dar norėtumėt?

— Nieko... tik padėkavoti, — ji pataisė savo vaiko susibrukusią skarą ir nukeliavo vieškeliu.

◆

— Gal ir blogai padariau? Gal reikėjo pasitarti su tėčiu? — skverbėsi į galvą mintys. Beeidama, sugalvojau užsukti pas Balcerkus. Tenai priėmė mane labai mandagiai. Viduje buvo švaru, malonu ir kvepėjo šviežia duona. Atsisėdau ir tuojau užklausiau apie Natalką.

Balcerkienė net pašoko iš vietos:

— Apie tą "zarazą" dar klausiate? Kas ją ir atnešė į pasaulį ant mano galvos! — ir ėmė jį lėstyti apie Natalką pasibaisėtinus dalykus. — Apie ją visi gerai žino. Darbo bijo, kaip ugnies, o kavalieriai — kas kita. Todėl turi kavalierių ir paliki vaiką...

— Baisus gyvenimas, — išklausiusi Balcerkienės kalbos pagalvojau, — kaip baisioj padėtyj.

◆

— Lubomicai! — šūkterėjo konduktorius. Vos spėjau iššokti. Buvau labai užsisvajojusi ir vos nepravažiavau savo stoties.

— Štai, ir namie... — apsidžiaugiau.

Po trejetos dienų gaunu telegramą:

"Priruošk salę mokykloj ir sušauk moteris. Atvažiuoju į susirinkimą antradienį, 8 val. vakare. N. Soviecka".

◆

Susirinkime Nataša kalbėjo į moteris visiškai sovietišku tonu. Apeliavo į "seseris, liaudies dukras", pabrėždama "didelius Sovietų Sąjungos nuopelnus" lenkų tautai ir siūlydama visoms eiti sovietiškų moterų pramintais keliais, siekti jų kilnųjų idealų ir t. t.

Buvo matyti, kad neveltui ji baigė politinę mokyklą, dirbo "pogrindinį darbą" ir pn.

Mūsiškės moterys sujudo ir ėmė svaidytis replikomis. Nataša užsidegė:

— Draugės ir kolegės! — šaukė ji. — Ar jūs žinote, kaip gyvena Sovietų moterys? Aišku, kad nežinot.

Ponia Celina trūktelėjo mane už skverno ir garsiai nusijuokė. Aš pasijutau labai nesmagiai. Mat, mane viešnia buvo pristačiusi susirinkime sekretoriauti. Kažkokia neviltis užgulė mane ir aš negalėjau nei rašyti, nei kalbėti.

— Cukraus mums duokit, ne apgaulingais žodžiais svaidykitės! — šaukė viena iš susirinkusiųjų. — Per dvi savaites tegavau tik ketvirtį kilogramo dviems vaikams.

— Baltinių išsiplauti neturine kuo. Plovimo miltelių ir muilo visai neduoda! — šaukė kita.

— Arbatos ir dėl vaistų negautum! — rėkė dar kitos. — O kur miltai dingo? — jų balsai susimaišė ir susidarė didelis triukšmas.

— Tiek mes jau prisiklausėm gražių kalbų mitinguose, bet niekas nekalba apie žmogų. Lenkios žmogų. Neva paguodžia ir išvažiuoja mintingieriai, o tu, žmogau, ir lauk toliau. Aš taipogi mokėčiau gražiai kalbėti, bet kas mokėtų gerus pinigus. Tačiau kiti — nuo tų kalbų niekad nebuvo sotūs, — dėstė kažkuri savo tezes iš kampo.

Padėtis buvo labai bloga. Nataša mėgino moteris apraminti, tačiau jai nesisekė. Pakėliau ranką ir pasakiau, kad noriu kalbėti.

Savo keliuose žodžiuose pasakiau, kad visi susirinkusiųjų pageidavimai yra įrašyti į protokolą ir, reikia manyti, valdžia į tai atsižvelgs. Moterys kiek apsiramino ir tuo mitingas buvo baigtas.

Nataša pareiškė, kad ji truputį užsuksianti į mano butą, pakol jos šoferis paduos mašiną. Sutikau. Ji atsisėdo, nusipudravo nosį ir pasiskundė, jog pas mus labai nekultūringi žmonės. Pasisakė, norėtų pažinti mano vyrą. Deja, jo nebuvo namie ir turėjo grįžti tik rytojaus ryte.

Atsiprašiau ir išėjau ruošti vakarienės.

— O degtinės neturi? — šūkterėjo Nataša.

— Paieškosim... — atsakiau.

Čia pat buvau užkvietusi ir pirmąją "replininkę" Celiną. Visos trys išgėrėm po stikliuką "į sveikatą". Po to Nataša išgėrė "už mūsų seną pažintį", "už praeitį" ir "ateitį", "už liaudies valdžią" ir t. t. ir t. t.

Jau gerai įsigėrusi ir įraudusi, papasakojo dar daugiau apie save. Šnekėjo labai atvirai, nieko nesivaržydama. Užsiminė ir apie nacių okupacijos laikus, kuriuos praleidusi Zakopanėje, kur kadaise tik "lenkų ponai aliodavo". Laike karo — ji gerai gyvenusi, nes jos Hansas buvęs "grupenfuereriu", tarnavęs SA ir dirbęs kartu dar Amtskomisariate. po to... kada vokiečiai "krito" ir atėjo rusai, ją pirmas paėmęs Fiedia. Jis padėjęs Natašai iškilti.

Po vienuoliktos atvažiavo ir Natašos šoferis, kuris turėjo parvežti į namus "draugę Moterų Lygos atstovę"...

— Matai, kaip aš dabar gyvenu? — stodamosi ir besiruošdama kalbėjo girtoka Nataša. — Automobiliu važinėju, ne taip, kaip tu.

— Ech, jūs biaurybės buvę ponai. Dingo jūsų dienos. Tačiau tu nebijok. Aš tave atmenu ir atminsiu...

— Aš tave ir partijon įrašysiu. Važiuok, kad nori, su manim... Nenori? — kaip sau nori... Užvažiuok kada nors. Visad laukiu. Viso geriausio...

◆

Paskutinį kartą mačiau Natašą dvi dienas prieš pabėgimą. Skubėjo partijos susirinkiman. Sakėsi neseniai vėl gavusi premiją "už gerą pareigų ėjimą".

— Ar jau apsisprendei įstoti į partiją — užklausė manė. — Pakalbėsiu apie tave susirinkime.

— Tačiau, gal geriau ir neužsirašyti, — po valandėlės pridūrė. — Ir taip jie į tave kreivai žiūri... Pagaliau, kaip nori. Labiausiai, kad negerai protokolą surašei. Nereikėjo rašyti, kad žmonės skundžiasi neturį šio, neturį to. Partijai tas labai nepatinka.

— Bet gi, Nataša, — pertraukiau. — Aš užrašiau tik tai, ką moterys sakė. Juk pati girdėjai...

— Na, taip. Bet geriau nerašyti... Dabar neturiu laiko, tačiau atvažiuosiu pas tave sekmadienį. Tuomet pašnekėsim.

— Labai gaila, nebūsiu namie. Išvažiuoju atostogų.

— Toli?

— Užtektinai...

— Tai neužmiršk manęs. Parašyk kada grįši.

◆

Atsimenu tave. Nataša Soviecka. Ir rašau. Deja, nežinau kada grįšiu...

Iš lenkų kalbos vertė

Pranys Alšėnas

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITUS SKAITYTI NAUJIENAS

Merry Christmas and Happy New Year
To all my customers and friends

KWAK

APPLIANCE AND FURNITURE CO.

4620-24 So. Ashland Ave. Chicago, Ill. 60609
Tel.: YA 7-9555

PAKILI NUOTAIKA ŽIEMOS ŠVENTĖJE — KALĖDOSE IR GERESNĖ LAIMĖ, SĖKMĖ NAUJUOSE 1970 METUOSE TELYDI VISUS MANO ARTIMUS, DRAUGUS, PAŽĮSTAMUS IR VISUS ŠAKIŲ APSKRITIES KLUBO NARIUS.

JONAS JANULAITIS

4520 SOUTH HERMITAGE AVENUE,
CHICAGO, ILL. 60609

Linksmų Kalėdų ir geriausių Naujųjų 1970 Metų visiems nuoširdžiai linki "Naujienų" bendradarbis

A. JUSAS

Dėl laikraščio prenumeratos ir kitų spaudos darbų prašau kreiptis:

2247 South Oakley Ave. Chicago, Ill. 60608
Telefonas: YA 7-8989

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ VISIEMS

TAUPYTOJAMS IR GEROS VALIOS ŽMONĖMS LINKI

ST. ANTHONY TAUPYMO BENDROVĖS PAREIGŪNAI:

PAUL PUTRIM, prezidentas
FRANK L. BOGDAN Jr., viceprezidentas
JOSEPH F. GRIBAUSKAS, sekretorius
BENNIE DIRŽIUS, sekr. pavaduotojas
ADAM BERNADIŠIUS, iždininkas
ALEX ZAKARAS, ižd. pavaduotojas
HELEN P. RUKUIŽA, kontrolierius
JEROME STRAUSS, teisių patarėjas.

JUOZAS F. GRIBAUSKAS, vedėjas

DIREKTORIAI:

JOSEPH F. GRIBAUSKAS — PAUL PUTRIM
FRANK L. BOGDAN, Jr. — ADAM BERNADIŠIUS
CHESTER ARAMIN — ALEX ZAKARAS
BENNIE DIRŽIUS — PAUL PUTRIM
ANTHONY BERNADIŠIUS

ST. ANTHONY SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION

1447 South 49th Court — Cicero, Illinois, 60650
Telefonai priemiesčiams: 656-6330; miestui: 242-4395

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
In Chicago $18.00 per year, $10.00 per six month, $5.50 per 3 months. In other USA localities $16. per year, $8.50 per six months, $4.50 per three months; Canada $18.00 per year; other countries $21.00 per year.

8 cents per copy, 10 c. on Saturday

Dienraščio kainos:
Čikagoje ir priemiesčiuose

metams	$18.00
pusei metų	$10.00
trims mėnesiams	$5.50
vienam mėnesiui	$2.00

JAV vietose:

metams	$16.00
pusei metų	$8.50
trims mėnesiams	$4.50
vienam mėnesiui	$1.50

Kanadoje:

metams	$18.00
pusei metų	$10.00
vienam mėnesiui	$2.00

Užsieniuose:

metams	$21.00
pusei metų	$11.00
vienam mėnesiui	$2.50

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Stalino "gero vardo" atstatymas

Senovėje, kaip teigia graikų padavimas, gyveno Sizifas, Tesalijos karaliaus Ajolo sūnus. Už klastingumą jis buvęs nubaustas: požeminėje karalystėje turėjęs į kalną ristі didelę marmuro nuolaužą. Bet kai tik kalno viršūnę pasiekdavęs, įžūlioji nuolauža pradėdavo ristis pakalnėn. Tad Sizifui ir vėl iš naujo tekdavo su nuolauža grumtis ir ją į kalną ristі. Tačiau kiekvieną kartą susilaukdavęs tokio pat rezultato: beveik kalno viršūnę pasiekusi, marmuro nuolauža ir vėl nudardėdavo pakalnėn. Tokiu būdu Sizifo pastangos užristi nuolaužą į kalną nueidavo niekais.

Su tokiu bergždžiu ir nedėkingu darbu tenka susidurti ir sovietų istorikams. Jie, kaip tas pasakiškas Sizifas, su atsidėjimu vis dirba ir dirba, bet tas jų darbas paprastai niekais nueina.

Kol Stalinas buvo gyvas, tai viskas apie jį sukosi. Istorikai iš kailio nėrėsi jį garbindami. Garbinamas jis buvo kaipo visų mokslų autoritetas, genialus karo vadas, didžiausias žmonijos švietėjas.

Kai Stalinas amžinai užmerkė akis, tai Chruščiovas jam "atsilygino": taip jį nuvainikavo, kad iš jo visų menamų nuopelnų nieko nebeliko. Parodė jis Staliną tikroje šviesoje. Būtent kaipo didžiausią tironą, despotą ir sąmokslininką, kuris nesivaržė jokiomis priemonėmis, siekdamas galios. Jis žudė ir trėmė net ištikimus sau žmones, jei tik jais nepasitikėjo. Jis visur matė sąmokslus. Jo buvo ištremti į Sibirą ir kitur šimtai tūkstančių žmonių be jokio teismo, be jokio tardymo.

Chruščiovo kalba apie Stalino "nuopelnus" buvo pasakyta slaptame Komunistų centrinio komiteto posėdyje. Po kurio laiko ta istoriška kalba buvo viešai paskelbta. Tada ir prasidėjo tikrasis Stalino nuvainikavimas: jo kūnas buvo pašalintas iš mauzoliejaus ir palaidotas nežymioje vietoje prie Kremliaus sienos. Visos parašytos istorijos, kuriose Stalinas buvo garbinamas, negailestingai buvo šalinamos ir naikinamos, o jų vieton rašomos naujos. Ir rašomos tokios istorijos, kurių puslapiuose Stalino vardo beveik negalima buvo nė užtikti. Vadinasi, iš jo buvo ir "generalisimo" ir visi kiti titulai atimti. O jei kur jis ir buvo paminėtas, tai tik su panieka.

Stalino nuvertinimas tęsėsi per trylika metų. Kokiais kruvinais ir žiauriais darbais jis pasižymėjo, pasaulis patyrė iš pagarsėjusio Aleksandro Solženicino ir kitų rašytojų raštų. Būdinga ir tai, kad Solženicino "Viena diena Ivan Denisovičo gyvenime" buvo net leista išspausdinti ir platinti Sovietų Sąjungoje. Tame veikale aprašoma politinio kalinio Ivano viena diena prievartos darbo stovykloje. Vaizdas tiesiog siaubingas. Jis parodo, kaip Stalino laikais niekuo dėti žmonės buvo žiauriausiai kankinami ir marinami prievartos darbo stovyklose.

Su Chruščiovo pašalinimu iš valdžios faktiškai baigėsi ir Stalino nuvertinimas bei jo žiauriųjų darbų kėlimas į aikštę. Susidariusi Brežnevo - Kosygino "koalicija" pamažu ėmė nustatinėti naujas politines gaires. Stalinas vis mažiau ir mažiau bebuvo niekinamas. O prieš kelis mėnesius kažkaip nejučiomis prasprūsdavo ir geras žodis Stalino atžvilgiu. Girdi, jis ir daug gero padarė.

Ir tas "gerojo Stalino" paveikslas pastaruoju laiku vis labiau sovietų spaudoje ėmė ryškėti. Juo tolyn, tuo mažiau bekalbama apie baisųjį terorą, kuris siautė Stalinui valdant. Nė žodeliu nebeprisimenamas Ukrainos badas, kurio pasekmėje mirė per keturis milijonus žmonių. O tas badas įvyko dėl to, kad per prievartą ūkininkai buvo varomi į kolchozus. Kadangi jie priešinosi kolchozams, tai iš jų viskas buvo atimta. Tai ir privedė prie to baisiojo bado.

Būdingas dalykas yra ir tas, kad sovietų spauda jau tiek nubaltino Staliną, jog pasiryžta iškilmingai visame krašte paminėti jo gimtadienį (gruodžio 21 d.). Stalino "geras vardas" atstatomas, o Chruščiovas, kuris tą vardą sugadino, pradedamas niekinti.

Maža to: atstatomas geras vardas ir tų, kurie buvo ištikimiausi Stalino bendradarbiai ir padėjo jam vykdyti terorą. Pavyzdžiui, V. M. Molotovas jau oficialiai reabilituotas.

Su Stalino gero vardo atstatymu vis labiau grįžtama į stalinizmą, atseit, į didesnį laisvės varžymą. Visai galimas daiktas, jog Brežnevo - Kosygino režimas netrukus įsakys sovietų istorikams paruošti vėl naują "istoriją", kurioje jau teigiamai būtų apibūdintas Stalinas, o neigiamai — Chruščiovas.

Sovietinių istorikų pastangos iš tiesų prilygsta mitologiško Sizifo nedėkingam darbui užristi į kalną marmuro nuolaužą: vos spėja jie pagal Kremliaus nustatytą politiką išaiškinti "istoriškus faktus", kai tuos pačius menamus faktus tenka iš naujo, visiškai skirtingai aiškinti, kai Kremliuje pasikeičia vadovybė, o kartu su tuo pasikeičia ir jo politika.

J. KAIRYS

Pasiskaičius Jono Augustaičio aprašymą apie Lietuvos - Lenkijos uniją, jos pasekas ir atrūgas

Š. m. kovo-gegužės mėnesių dienraštis "Naujienos" atspausdino žinomo publicisto p. inž. Jono Augustaičio didoką rašinį, pavadintą "Lietuvos-Lenkijos uniją, jos pasėkmės ir atrūgos. Po šituo užvardijimu autorius yra įrašęs dar sakinį "Praeitis — metmenys ir įspėjimas ateičiai".

Mano žiniomis, po kadaise jo parašytų daugybės straipsnių apie Lietuvos diplomatijos "šefą" bei jo ginčus su Vliku, po jo pastabų dėl p. Raštikio atsiminimų, dėl p. Merkelio knygos apie Antaną Smetoną, dėl p. Šliogerio, Audėno ir Skipičio, iš jo žymesnių rašinių šis yra penktasis.

Nors pagal savo išmokslintą profesiją p. Augustaitis yra inžinierius, bet, kaip jo rašiniai rodo, jis sugeba ne vien registruoti mūsų viešo gyvenimo faktus, bet nustatyti jų atsiradimo priežastis, vystymąsi, jų įtaką bei poveikį į vėlesnę istorinę eigą ir t. t. Jis padarė tai ir šitame rašinyje. Mūsų taip vadinamieji istorikai ir visi tie, kurie įdomiausiai lietuvių tautos praeitimi ir dabartimi, turėtų pasimokyti jo rašymo metodikos ir, kad nešaudžius pro šalį, studijuoti jo rašinius.

Kadangi savo šitame rašinyje p. Augustaitis palietė daugybę klausimų, susijusių su Lietuvos -Lenkijos unijomis, ir surišo juos net su dabartimi, tai prašau Didž. Gerbiamą "Naujienų" Redakciją leisti ir man savo redaguojamame dienrašty pasisakyti kiek apie tai. Būtent: Lietuvos Didysis Kunigaikštis Jogaila — unijos pradininkas.

Kas liečia Lietuvos-Lenkijos uniją, tai, kaip žinom, iš Lietuvos pusės jos pirmasis pradininkas buvo Lietuvos Didysis kunigaikštis Jogaila. Apie šį kunigaikštį, kaip apie asmenį ir politiką, p. Ivinskis rašo, kad jis yra buvęs vienas iš žymiausių didžiojo valstybininko Algirdo sūnų, ramus ir taikus monarchas, o ne žiaurus barbaras karštuolis; gi pakrikštijimu Lietuvos pagal lotynišką krikštą buvo išvengta Lietuvai stačiatikybės pavojaus, Lietuva buvo nukreipta į vakarų kultūrą; ir pats Jogaila kultūrines Lietuvą.

Ponas Augustaitis yra priėjęs priešingų rezultatų. Pagal jį Lenkijos šlėkta pakvietė Jogailą karalium vien savo politiniais sumetimais. Be kitų dalykų, Algirdo ir Kęstučio valdoma Lietuva buvo rytuose ir mažai trūko, kad ir Maskvos kunigaikštija būtų jai priklausiusi. Todėl šito meto Lietuva imponavo savitarpio nesibaigiančių nesantaikų nukankintos Lenkijos šlėktą visais atžvilgiais. Gi Jogaila kaip asmuo buvo žiaurus ir žalingas Lietuvai. Pvz., jis nurodo 1380 m. Jogailos padarytas sutartis su vokiečių ordinu, gal kurias ordinui buvo paliktos laisvos rankos pulti Kęstučio valdytas žemes bei patį Kęstutį.

Jogaila nesilaikęs pažadų. Pvz., kad ir buvo pažadėjęs nieko nedaryti Kęstučiui su Vytautu nuvykus jiems deryboms į jo dvarą, bet vis dėlto suėmė juos ir po kelių dienų Kęstutis buvo nužudytas; tik Vytautui pavyko pabėgti. Be to, buvo nužudyta Kęstučio žmona bei Vytauto motina Birutė, Kęstučio giminių ir jo šalininkų. Jogaila buvo žadėjęs Vytautui grąžinti Trakus, bet negrąžinęs. Jis buvo sutikęs, kad Vytautas vainikuotųsi Lietuvos karalium, bet vėliau atšaukė savo sutikimą.

Tapęs Lenkijos karalium, Jogaila pasidarė lenkų įrankiu jų politikai vykdyti, trukdė lietuviams siekti savarankiškumo, gi jungdamas Lietuvos didžiules žemes prie Lenkijos, jis silpnines Lietuvą ir testiprinęs anuo metu susmukusią Lenkiją. Ši unija sudariusi pagrindą lenkinti Lietuvą. Antra. Pagal p. Augustaitį, Lietuva buvo krikščioniška jau prieš Jogailą. Jau Mindaugas buvo su savo dvariškiais pakrikštytas pagal lotynų krikštą, buvo įsteigtos kelios vyskupijos, gi Vytenio laikais buvo leista Lietuvoje veikti vienuoliams pranciškonams ir dominikonams, paskelbta tikėjimo laisvė ir pan. Gedimino dvare taip pat dirbo vienuolių pranciškonų ir dominikonų. Pagaliau lotyniškai galėjo Jogaila apkrikštyti Lietuvą ir per ordiną, bet jis neatvyko į sutartą vietą — Skirsnemunę. Gi per gautą krikštą per vokiečius Lietuva bei lietuvybė būtų daugiau laimėjusi, nei per gautą per lenkus.

Priimdamas lenkų šlėktos pasiūlytas sąlygas į Lenkijos karalius, Jogaila vertinęs jam pasiūlytą karūną aukščiau nei Lietuvą su jos interesais, gi privilegijavimu katalikų Bažnyčios Lenkijos pavyzdžiu ir uždraudimu katalikams vedybų su pagonimis ir stačiatikiais, jis įnešė nesantaikos Lietuvos gyventojų religiniame gyvenime, padarė pradžią lenkinimui lietuvių, nustatė prieš Lietuvą stačiatikius, o ypač rytinėse kunigaikštystėse, kad pastarosios pradėjo atsimetinėti nuo Lietuvos.

Ne Jogaila padėjęs Vytautui kariauti su Kryžiuočiais, kaip rašo p. Ivinskis, bet priešingai — Vytautas padėjęs pirmajam. Lenkija nėra padėjusi Lietuvai ir jos kovose su rusais. Kitokį tvirtinimą tenka laikyti lenkų išradimu, kad pateisinus unijos tikslingumą bei jos reikalingumą.

Liublino unija ir Lietuvos žuvimas

Jogailos padaryta su lenkais personalinė unija privedė prie dviejų valstybių — Lietuvos su Lenkija — sujungimo, įvykdyto Liubline 1569 m., nors lietuviai ir toliau kovojo už savo savarankiškumą. Bet nuo dabar jų kova vis sunkėjo, nes didėjo lenkinimas Lietuvos, prasidėjo suliedinimas jos su Lenkija administraciniai ir kt. atžvilgiais.

Suliedinimas dviejų valstybių į vieną vistiek nepajėgė sustabdyti nuolat didėjančios netvarkos, darytos pirmoje eilėje lenkų valstybės viduje, ir nuolatinio jos silpnėjimo. Visa tai sudarė geras sąlygas svetimoms valstybėms vienaip ar kitaip kištis į sujungtos valstybės reikalus, iki, pagaliau, ji buvo jų svetimųjų, be jokio pasipriešinimo padalinta. Ir taip, dėka Jogailos vedybomis su Jadvyga sudarytos Lietuvos-Lenkijos personalinės unijos, privedusios prie priverstinio sujungimo Lietuvos su Lenkija Liublino unija, žuvo ir ano meto Lietuva.

Unijų atrūgos Lietuvos nepriklausomybės laikais

Unijos sužlugdytą Lietuvą atstatė ūkininkų ir darbininkų sūnūs, Lietuvos demokratinė kariuomenė. Bet nuo unijų atrūgų ji negalėjo atsikratyti ir vėliau. Tokiomis atrūgomis p. Augustaitis laiko ypač 1938 m. Kauno-Varšuvos sutartą ultimatumą Lietuvai. Kalbėdamas apie tai jis primeta p. Budreckiui, rašusiam apie šį ultimatumą ("Aidai" 1968 m. nr. 4), kad pastarasis neišaiškino šito dalyko, bet vien aptemdė jį. Iškeldamas buvusių užkulisų, veikusių paruošiant ultimatumą, p. Augustaitis pradeda net nuo želigovskia-

(Nukelta į 5 psl.)

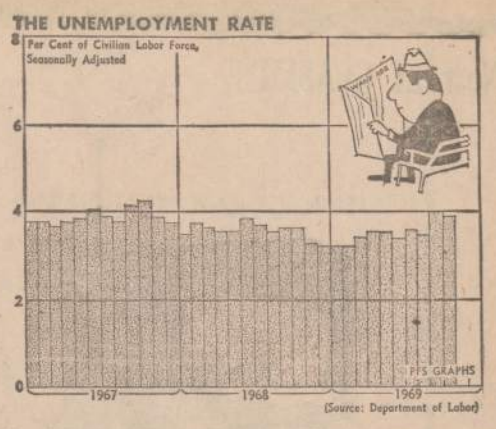

Spalio mėnesį bedarbių Amerikoje buvo 3,9%. Dirbančiųjų skaičius pasiekė 78,325,000.

JUOZAS GAIGALAS

KAIP MES PABĖGOME Į ŠVEDIJĄ

IŠ DIENORAŠČIO

1944 m. spalio 8 d., sekmadienis

Šventosios uostas. Gintarų nusėtame Baltijos krante įsilieja vingiuota Šventosios upė. Žuvėdros raižo smulkučių Baltijos bangų purslus. Nedidelio Šventosios uosto gatvėmis šį pavakarį dūzgė vokiečių kariuomenės mašinos ir gyventojuose kėlė nerimą. Susitikę vieni kitus klausinėjo: — Kur ir ko skuba tos kariuomenės vilkstinės? Priešo iš niekur nematyti ir negirdėti, tik Baltijos pakrantėse bangelės žarsto gelsvus gintaro trupinėlius.

Žaliomis medžių šakelėmis apsikaišę kariuomenės mašinos apsistoja pušaitėmis apsodintame mokyklos rajone. Kareiviai pasipila uosto gatvėmis. Daugumos veidai atrodo išvargę, bet linksmi. Vokiečių karys kartais ir sunkiame varge linksmas.

Po pietų išėjau pasižvalgyti. Sutikau pora karių ir juos užsnekinau. Jie mane pakvietė užeiti pas Mockų, kur buvo apsistoję. Ten išgersime degtinės ir pasišnekėsime. Vienas iš jų yra kurio tai rytų generolo šoferis. Jų dalinys iš rytų fronto evakuojasi į vakarus. Reiškia, jie traukiasi nuo raudonojo amaro. Sutiktų karių nuotaikos buvo tokios: "gerti už skubią taiką". Penkeri metai be savųjų jiems jau pasidarė nepakeliami.

Per radiją nieko naujo negirdėjome, bet atvykę pasakojo, kad raudonųjų tankai jau prie Skuodo ir artėja į Šventąją. Viešpatavo vakaro nykuma. Aplinkui skalino šunes, o tolumoj dundėjo karo griausmai ir švietė gaisrų pašvaistės. Kaip kur dar šūkavo girti kareiviai.

Spalio 9 d. jau iš pat ryto vokiečių kariuomenės voros Liepojos vieškeliu traukė Palangos ir Klaipėdos link. Iš už miškų šūviai vis artėjo Baltijos link. Raudonieji nasrai apžioja Žemaičių žemę. Paštininkė Stefanija neša iš įstaigos dokumentus ir meta į degantį laužą. Ji man pasakė, kad Palangos paštas dokumentus sunaikino jau vakar. Šventosios paštas buvo Palangos pašto dalinys. Žmonėse panika. Daug jų bėga išsigandę, kiti net klykdami. Juk ateina raudonasis siaubas, kuris dar taip nesenai niokojo tėvynę.

Žuvies centralės patikėtinis ir Srities komisaro įgaliotinis buvo vokietis Ribus. Jis anksti išbėgo į prieplauką, kad sugaudytų kuterių savininkus, nes jie turėjo paruošti kuterius evakuacijai į Vokietiją. Nors žmonės labai išgąsdinti artėjančiais komunistais, bet ir į Vokietiją kažkaip rengiasi nenoromis. Visi jaučia, kad ten laukia sausas duonos kąsnis ir bombų krūša.

Miestelyje vokiečių kariuomenės jau nesimato. Susitikau kaimyną, kuris pasisakė jau pasirnošęs išvykti. Gal kuteriai paims ir mus. Nuskubėjau namo ir tiesiog nežinau ką daryti. Skubiai svarstau: ar bėgti iš gimtosios žemės, ar pasilikti? Niekam nė mažiausiu kuo nesu nusikaltęs, bet širdis nujaučia, kad raudonieji neskiria kas nusikaltęs ir nežino pasigailėjimo. Jų evangelijoj pasakyta, kad reikia naikinti visa, kas surišta su tėvynės meile, kaip: kalbą, papročius, religiją ir žmoniškumą.

Susitikau ir daugiau savo pažįstamų. Jie patarė pakuotis ir laukti progos. Gal pavakarėj pasiseks kuteriu išplaukti. Gal pasiseks pasiekti ir žmoniškesnę šalį — Švediją. Su draugu nučjome pasikalbėti pas žvejus. Žvejų kaime radome daugiau žmonių. Vieni su dviračiais, kiti su ryšuliais ant pečių bėgo iš uosto. Žvejų šeimos irgi ruošėsi išvykti. Susitikę žvejų centralės valdytoją, pasiteiravome apie galimybę kuteriu į Gotlando salą. Iš ten sugrįžome dar namo.

Sugrįžę radome vokietį Ribų su tarnaite latvaite. Jie į automobilį krovėsi lagaminus. Mano žmona paklausė, ar mus jau palieka komunistams? Jis patarė prisijungti prie wehrmachto, tai gal drange pabėgsime. Po to Ribus nuvažiavo prie žuvies centralės pastatų ir juos padegė. Iš ten nuvyko kiton pusėn baseino ir ten padegė naftos sandėlius ir uosto dirbtuves. Liepsnų liežuviai raitėsi Šventosios padangėje, o tolumoje griaudė karo pabūklai. Tas baisus karo vaizdas mus skatino bėgti.

Atvykome prie kuterių. Uoste tarnautojų nesimatė. Dalis jų buvo išbėgę su vokiečių kariuomene. Susitikau vieną pažįstamą, kuris sakė kalbėjęs su kuterio nr. 8 savininkais. Jie žadėję į savo kuterį priimti mus visus. Nuskubėjau namo pasiimti bent svarbesnę aprangą. Visų daiktai, taip pat ir mūsų, buvo išnešti į kiemą. Mat, visi bijojo, kad vokiečiai namus neišsprogdytų ar nepadegtų. Sunku buvo apsispręsti kas bus reikalinga ir ką pasiimti. O čia dar ir laiko buvo labai mažai. Šį tą pasiėmę atvykome į uostą. Prie degančių pastatų buvo susirinkę daug žmonių. Jie iš sandėlių griebė ką galėjo ir tempė namo.

Uoste dar maišėsi 7 vokiečiai kariai. Mes nerimavome, kad jie nesėstų į mūsų kuterį ir nepasuktų į Vokietiją. Šūviai jau pradėjo gausti už trijų kilometrų, prie Liepojos plento. Vokiečių kareiviai pabijojo plaukti kuteriu, susėdo į irklinius laivelius ir pasileido į jūrą. Mes lengviau atsidusom. Vokiečiams nutolus, mūsų kuteris pro uosto vartus pradėjo plaukti pirmyn. Mes su savo daiktais skubėjome ilgu pylimu, kur turėjome sulipti į kuterį.

Sulipome į kuterį ir atsigręžėme į Šventąją. Niekas mus nepalydi ir niekas mums nemojuoja... Krante stovi balti žvejų namukai, baigia degti vokiečių padegti pastatai. Toliau girdisi patrankų griausmai.

Kai pajudėjome, jau buvo vėlokas popietis. Artėjome prie Darbėnų Šventosios pakrantės, kur turėjome paimti daugiau žvejų šeimų. Čia ilgokai užtrukom. Mums baimę kėlė praskrendantieji lėktuvai. Vokiečių lėktuvų nebijojom, bet bijojom raudonųjų giltinių. Matėme, kaip ties Palanga kovėsi apie 50 sovietų ir vokiečių lėktuvų. Kelis kartus drebėjo net mūsų kuteris. Prie mūsų laivelіais priplaukė 54 įvairaus amžiaus asmenys ir sulipo į kuterį. Ten buvo vyrų, moterų ir vaikų.

Jau saulė leidosi į Baltiją. Paskutinį kartą matėme jos spinduliais nušviestus tėvynės krantus, kuriuos greit užgoš kraujo ištroškę aziatai. Tvirtos žvejų rankos pakėlė kuterio inkarą ir mes išploukėm.

Užėjo naktis. Baltija šėlo ir mūsų kuteris nardė kaip žuvėdra. Mes bijojom lėktuvų ir povandeninių laivų. Tik naktis mums teikė šiek tiek nusiraminimo. Kuteris plaukė šiaurės link. Gotlando salon. Krantų jau nesimatė. Matėsi tik karo gaisrų pašvaistės. Padanges nušvietė iš lėktuvų pakabinti žiburiai. Tai buvo rusų apšviesta bombardavimui Liepoja. Bombų sprogimai ir priešlėktuvinė artilerija drebino net jūrą. Nuo žemės pylėsi visokių šviečiamų kulkų sriautai. Mes susikaupę žvelgėme į tą kruviną žaidimą. Visi jautėme kaip gęsta Liepojos miestas, kaip siaube žudomi nekalti miesto gyventojai. Tas tęsėsi apie 3 valandas. Pagaliau mūsų kuteris tolinosi iš tie baisūs karo vaizdai nyko.

Aušo spalio 10 dienos rytas. Oras mums buvo palankus. Žemės niekur nesimatė. Žmonės, pasilypėję ant motoro dangčio, pradėjo stebėti horizontą. Pradėjom įžiūrėti lyg miškų siluetus. Vairuotojo kompasai rodė, kad mes tikrai artinamės į pažadėtąją žemę — Gotlandą. Jau visai artinomės prie Gotlando krantų. Didelės bangos mėtė mūsų kuterį. Pro siūbuojančias bangas pamatėme karo laivo siluetą, kas mus labai išgąsdino. Manėme, kad vokiečių laivas. Laivas skubiai plaukė prie mūsų.

(Bus daugiau)

LINKSMIAUSIŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲJŲ 1970 METŲ

LINKIME

VISIEMS NARIAMS, RĖMĖJAMS IR CHICAGOS LIETUVIAMS

VALDYBA:

PAUL MASILIONIS — Pirmininkas
JONAS DIDŽGALVIS — Vicepirmininkas
JUOZAS KETURAKIS — Nut. raštininkas
HERMAN DANTA — Fin. raštininkas
ADELĖ SANKUS — Kasininkė
ROSE DIDŽGALVIS — Kontr. rašt.
A. JUSAS — Koresp.

CHICAGOS LIETUVIŲ ŽAGARIEČIŲ KLUBAS

NOW AT GLASER'S

AT LAST!

You can have the only matched set of bedding constructed in accordance with the specifications of the Posture Committee of the American Chiropractic Association to maintain better sleep posture.

THE SPRINGWALL Chiropractic

COLUMBIA BEDDING CO.

The mattress you sleep on tonight has so much to do with how you feel tomorrow. See—and sleep on the Springwall Chiropractic.

It provides deep down contour and balanced support for all areas of the body, minimal agitation from movement of sleeper or sleeping partners, buoyant surface comfort and adaptability to persons of varying weight and body type.

Mattress or boxspring in twin or full size.....

Queen Size Set
King Size Set

GLASER'S FURNITURE & APPLIANCE CO.

5115-5123 So. Kedzie Ave. Tel.: PR 6-1790

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

SKELBKITĖS NAUJIENOSE

PASISKAIČIUS J. AUGUSTAIČIO APRAŠYMĄ

(Atkelta iš 4-to psl.)

dos. Be kitų dalykų, autorius primena skaitytojams, kad seimų laikais būnant tautininkams opozicijoje, Smetonos — Voldemaro spauda reikalavusi Vilniaus grąžinimo ir smerkė visus, kurie tik bandė su Lenkija kalbėtis dėl santykių užmezgimo užšaldant jai Vilnių ir jo sritį. Kad Vilnius turėjo priklausyti Lietuvoi, tautininkai linksniuodavę ir pagrobę valdžią. Ypač darė tai prezidentas p. Smetona. Per tai mūsų viešoji opinija buvo nepalankiai nuteikta Lenkijos atžvilgiu. Bet vėliau p. Smetona pakeitęs savo nusistatymą. Po voldemarininkų nepavykusio perversmo, 1934 m. jis paskyrė užsienių reikalų ministerium p. Lozoraitį. Pastarąsis pradėjo daryti viską, kad užmezgus ryšius su Lenkija. Jo akcijos pirma kombinacija buvo, tai atitinkama sutartis Kauno su Varšuva. Pagal šią sutartį, Vilnius su savo sritimi turėjęs Lenkijai likti. Kai reikėjo galutinai aprobuoti tokią sutartį, p. Smetona supasavęs. Visą laiką šaukęs, jog be Vilniaus nenurimsim, jis nedrįsęs užmegsti ryšius su Lenkija sutartimi, kuria turėjo būti jau nusiraminta ir be jo. Ponas Smetona žinojo gerai, kad dėl atsisakymo nuo Vilniaus būtų iš visuomenės pusės sulaukęs labai griežto reagavimo, galėjusio privesti net prie netekimo jo taip pamėgto prezidentavimo. Ir tai buvo sugalvota kita kombinacija, būtent: ultimatumas. Šita komedija patenkino p. Smetoną ir jo vyr. režisierių p. Lozoraitį.

Ultimatumo svarstymo ir priėmimo vaidinimas

Susitarę su lenkais dėl ultimatumo turinio ir pastariesiems įteikus jį Kaunui, prasidėjo tolimesnis vaidinimas bei, geriau pasakius, užkulisų nežinojusių lietuvių apgaudinėjimas. Jis vykęs taip vadinamuose vyriausybės ir seimo posėdžiuose, kuriuose neva buvo svarstomas ultimatumo priėmimo klausimas. Iš vyriausybės narių teprieštaravęs tik žemės ūkio ministras. Visi kiti buvo už priėmimą. Gi seime nieks neprieštaravęs. Ir taip šaukliai apie nenusiraminimą be Vilniaus nurimo, nors ir be reikalo. Pagal p. Augustaitį, nežinia ar Varšuva būtų įteikusi ultimatumą Kaunui, jei pastarasis nebūtų su ja iš anksto susitaręs, nes Lenkija nenorėjusi karo ir nebūtų Lietuvą puolusi. Pagaliau Lietuva būtų galėjusi ir gintis bei apsiginti, jei ji būtų tada turėjusi sau tinkamą kariuomenės vadą.

Šituo vaidinimu bei, kaip jau buvo sakyta, lietuvių tautos apgaulės komedija atsisakyta nuo Vilniaus su jo sritimi ir pirmoje eilėje vien todėl, kad tik išsilaikius valdžioje.

Unijų atrūgos egzilyje

Ponas Augustaitis laiko, jog unijų atrūgos persimetė ir į lietuvių gyvenimą egzilyje. Konkrečiu pavyzdžiu jam yra p. Urbšio telegrama, pagal kurią p. Lozoraitis laiko save vyresniu už kitus, o ypač pasiuntinius. Mano žiniomis, iki p. Augustaičio šio rašinio, spaudoje iš anos telegramos tebuvo paduodamas tik kontekstas. Čia p. Augustaitis paskelbė jos pilną tekstą. Dabar besiinteresuoją galės pamatyti, jog telegrama nei savo išviršine forma, nei savo turiniu nebuvo, nėra ir negali būti kokiu nors administraciniu aktu, suteikiančiu p. Lozoraičiui anų teisių, kurias jis savinosi seniau bei tebesisavina dabar. Bet tautininkai pavieniai ir per savo organizacijas — LAS, LRS, TALKA, — neišskiriant net partiškai nusiteikusių pasiuntinių, asmeniniais ir partiniais sumetimais, pasigavę anos telegramos kontekstą, ėmėsi kelti p. Lozoraitį virš savęs ir kitų. Tai darė jie ypač kovoje prieš demokratiškai besitvarkiusį Vliką. Jiems patalkininkavo bei tetalkininkauja ir kaikurie netautininkai, kaip pvz., p. prof. Krivickas, frontininkai.

Kas liečia tik ką paminėtą Vliką, savo rašinyje, be kitų dalykų, p. Augustaitis kalba apie šio komiteto vietą dabartinėje tarptautinėje arenoje, apie buvusius ir esamus pavojus jam iš minėtų ir neminėtų asmenų ir grupių pusės ir t.t. Ta proga jis kalba ir apie pasiuntinių teises ir pareigas normaliais laikais, po Maskvos okupacijos Lietuvos ir t. t.

Labai teisinga p. Augustaičio pastaba dabartiniam Vlikui, kad jis leido p. Lozoraičiui pirmajam pasirašyti ant 50 m. Lietuvos neprikl. sukakt. atst. "Žodis tautai ir pasauliui" manifesto. Tai, pasakyčiau, Vliko ir p. Lozoraičio nesusivokimas apie save, arba pastarojo kišimas savo blogos valios ir į mūsų kovos už laisvę tiek svarbų dokumentą. Tą patį tektų pasakyti p. Sidzikauskui, kuris irgi pasirašė, nors neturėjo į ten kišti savo pirštų, nes jis atstovavo ne lietuvių sukurtą organizaciją. Pasirašus PLB pirmininkui p. Bačiūnui, nereikėjo rašytis p. p. Nainiui su Rinkūnu, arba, lygybės išlaikymo dėlei, turėjo pasirašyti ir kitų kraštų Bendruomenių pirmininkai.

Ponas Augustaitis laiko, kad p. Lozoraičio prolenkiškoji politika pasitvirtino ir 1966 m. ir Vatikano pašto ženklų išleidimo atveju, nes dėl jų nėra pareiškę jokių protestų nei jis, p. Lozoraitis, nei p. Girdvainis.

Ponas Lozoraitis ardo pasiuntinybes

Nepavykus dar p. Lozoraičiui su minėtais talkininkais suardyti bei likviduoti Vliką, prieš kurį laiką jis pradėjo ardyti taip vadinamą diplomatinę tarnybą. Pradėjo nuo Paryžiaus. Bet kolkas jo šis ardomasis darbas beneįpasibaigė vien mokamų pinigų Paryžiui sumažinimu.

Pasiuntinių algos

Ponas Augustaitis palietė ir šį klausimą. Pasirodo, p. Bačkis nusiskundžia, kad taip vadinamu mūsų pasiuntinių algos yra per mažos, nors, kiek yra žinoma, kai kurie iš jų gauna net po kelioliką šimtų dolerių į mėnesį. Jei taip, tai jau labai daug.

Tokia išvada plaukia savaime pagalvojus ir apie Vlikui vadovavusius bei tebevadovaujančius ir jo kitus žmones, kurie dirbo seniau ir greičiausiai tebedirba dar dabar Lietuvos laisvinimo sunkų darbą už mažą atlyginimą, arba visai veltui, arba net pridėdami savo. Panašiai yra ir su Alto, PLB žmonėmis. Pagaliau, jei kaikurie p. pasiuntiniai gyventų vien algom gauti, tai jie turėtų sau pasirinkti darbą kitur ir su didesniu atlyginimu, jei kada nors bei kur nors tokį suras.

Įspėjimas ateičiai

Kas liečia p. Augustaičio įspėjimą ateičiai, tai, pagal jį, "Lietuva niekad neturėtų pamiršti Unijos ir Smetonos režimo laikų. Praeities įvykių, faktų, neprivalome falsifikuoti, bet gvildenti juos objektyviai, ar kitai žmonių grupei patiks, ar nepatiks. Tuomet tik toji praeitis mus daug ko pamokys ir ji taps apdairiu įspėjimu ateičiai".

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE" — TURI GERIAUSIA PASINEKIMĄ BIZNYJE

'Skraidančių lėkščių' tyrinėjimas baigtas

Colorado universiteto fizikos profesorius Edward Condon,, kurs su savo sudaryta speciale komisija už $539,000 valdžios lėšų per 18 mėnesių tyrinėjo "skraidančių lėkščių" enigmą ir tyrinėjimus baigė be jokios išvados bei rekomendacijos, pagaliau visą tą biznį likvidavo, pareikšdamas, kad nesą jokio reikalo valdžiai leisti tiek daug pinigų "čekiuojant šviesas danguje".

"Niekas nepateikė nė trupinėlio tvirto, patikimo įrodymo, kurs paremtų idėją, jog tie UFO yra svečiai iš pasaulio erdvių", pasakė jis. Šia pačia proga JAV aviacija pranešė, kad ji uždaro savo "Blue Book projektą", kurs per 21 metus rinko liudininkų pranešimus apie nuotykius su "skraidančiomis lėkštėmis", kaštavusiomis valdžiai daug tūkstančių dolerių.

Paklausus, kur dabar žmonės galės siųsti savo panašius patyrimus, Aviacija atsakė, tegul siunčia mokslininkams, tegul pasiinformuoja vietinėse aviacijos bazėse arba, paprasčiausiai, tegul skambina policijai.

SVEIKINAME VISUS MŪSŲ GAUSIUS KLIJENTUS SU KALĖDŲ ŠVENTĖMIS IR NAUJAIS METAIS

Cosmos Parcels Express Corporation
Cosmos Travel Bureau, Incorp.

Tegu Kalėdų džiaugsmas nuskaidrina jūsų širdis ir Naujuosius Metus papildo ramybe ir laime

IRENA IR ALBERTAS KERELIAI

Iš tolimos, bet labai judrios ir greitai amerikonėjančios Japonijos linkiu linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų visiems lietuviams. Šių metų žiemos šventes praleidžiu Japonijoje, Hongkonge ir Tahiti saloje.

Vladas Rasčiauskas

Sudarome ekskursijų ir pavienių žmonių maršrutus į visus pasaulio kraštus ir į Japonijoj ruošiamą Pasaulinę Parodą. Ateinantiems metams ruošiame tris ekskursijas į Europą. Kas norėtų pasinaudoti mūsų teikiamais patarnavimais, prašome tuojau užsiregistruoti.

AMERICAN TRAVEL SERVICE

WALTER RASK, Prezidentas

9727 So. Western Ave., Chicago, IL 60643
Tel.: 238-9787

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ir LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ LINKIME SAVO TAUTIEČIAMS.

Pageidautume, kad ateinančiais metais sumažėtų mus skiriantieji maži, dažniausiai asmeniškos ambicijos dalykėliai, bet būtų sukauptos kiekvieno geros valios lietuvio visos pastangos dideliam ir vieningam Lietuvos išlaisvinimo darbui. Tiktai vieningas, gerai organizuotas bendras darbas bus naudingas paverglai mūsų tautai.

MARIJA ir ANTANAS RUDIS su Šeima

S. BALZEKAS, Jr. S. BALZEKAS, Sr.

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ

DRAUGAMS, KOSTUMERIAMS IR VISIEMS LIETUVIAMS!

★ ★

Balzekas Motor Sales, Inc.

CHRYSLER — PLYMOUTH — Distributor

"U WILL LIKE US"

4030 Archer Avenue Telephone VIrginia 7-1515

IR GYVULIAI KALBĖJO

Anais raganų ir velnių laikais daug nutikdavo visokių prajovų. Ir aitvarai skraidė ir kokį nors šiek tiek paėmusį po pelkes pavadžiodavo. O atvykę į vakaruškas ponaičiai be skylučių nosyse. merginas pašokindavę. Bene daugiausia visokių paslapčių, būrimų ir spėjimų būdavo Kūčiose. Ypač Kūčių naktis buvusi nerami. Tą naktį net gyvuliai kalbėdavę.

Jurgis Papliauška, kaip ir daugelis pabėgėlių, atsirado Chicagoje. Jis dar atsimena gyvulių kalbas Kūčių naktį Lietuvos tvartuose. Tiesa, jis pats tų kalbų negirdėjo, nors pora kartų buvo nuėjęs pasiklausyti. Bet ana jo kaimynas Grucė, besiklausydamas vos dūšelę nepasiuntė Dievop. Mat, užlipęs į tvartų pastogę užsnūdo, išslydo pypkė ir panosėje uždegė šieną. Gerai, kad laiku pabudo ir greitai susivokė. Visu pilvu puolė ant liepsnelės ir betrainodamas šiaip taip užgesino. Tiesa, pilvas apsvilo, bet vis geriau negu būtų visai iškepęs. Kalėdų išvakarėse tai būtų buvę labai nepatogu.

Taigi Jurgis Papliauška jau kelintas Kūčias švenčia Chicacagoje, su visais iš Lietuvos atsivežtais papročiais. Gaila, kad be šuniuko Pupsio ir kanarėlės Cipkės čia neturi jokių kitokių gyvulių. O tikrai pasiklausytų ką jie kalba. Gal su jais būtų galima padaryti simpoziumą, užduoti klausimų ir sužinoti, kokios jie nuomonės apie bendradarbiavimą gaidžio su raudonu vilku.

Kūčių vakarienė buvo su plotkelėmis, silkėmis, kompotais, kisieliais ir kitais skanumynais. Po vakarienės moterys nuėjo į virtuvę, jaunimas kažką sriūbčiodamas šnekučiavosi, o Jurgis Papliauška atsisėdo į fotelį prieš televiziją. Televizijoj maurojo liūtai, triūbijo drambliai, slimpinėjo meškos, medžiuose karstėsi beždžionės. Jos karstėsi taip tingiai, kad ir Jurgiui Papliauškai pasidarė saldžiai tingu...

Ogi žiūri, kad ir jo bėris susimąstęs slimpinėja. Pagaliau ir degloji su paršeliais ir pieningoji žalmargė. O ana avinas vedasi avių būrį per dobilieną. Net ir gaidys apsuptas vištų su žąsinu kažką draugiškai šnabždasi.

Pagaliau Papliauška girdi, bėris prabyla į žalmargę:

— Žinai, bičiule, man visai nepatinką čia tie visoki veikėjai. Juos visus reikėtų suvaryti į vieną tvartą. Kas tai matė, kad net ir avinas jau riečia nosį. Girdi, tik aš galiu reprezentuoti visą kaiminę. Žiūrėk į mūsų frontą ir žąsinas ir tas ištvikėlis gaidys jau kiša savo snapą.

Gaidys išgirdęs suplasnojo sparnais, sukudakavo ir piktokai prabilo:

— O kas, ar ne aš su savo poniom vištom visą šiūkšlyną išakėjom. Ar ne mes rinkom grūdą prie grūdo. Ana ir žąsinas gali paliudyti koki dideli mes esame gerų darbų rėmėjai.

— Nutilk tu, pagyrų puode, — sudraudė degloji. — Jau nekartą mūs bičiulių konferencijose laidei gerklę, norėdamas įsiveržti į valdžią, bet nepasisekė. Žinok, kad prieš mus atidaryti gerklę neapsimoka. Mes mokame susitvarkyti taip, kad nė vienas be mūsų žinios į valdžią nepralįs.

— Vyrai, ko mes čia ginčijamės be reikalo, — prabilo asilas, pavyzdį imkime iš karvės. Žiūrėkite kokia ji, nesikarščiuoja. Ją kitą kartą reikėtų rinkti į valdžią. Matytumėt, kad moteriška giminė geriau valdytų.

— Pavaldys jos tau kol nėra vapsvų, — pasišaipė pusbekonis. — Kaip koks bimbalas suzvimbs paausy, tai uodegas papūtę dums kur kuriai papuolė.

— Teisybę sako, — patvirtino gaidys, — turiu moteriškų visą puskapį, tai žinau aš jas. Ne tik vanago, bet ir žvirblio kartais išsigąsta.

— O tu, gaidy, nors ir puikus solistas esi, bet nesmarkauk, — subarė avinas. — Ana ten raudonasis vilkas dar geresnių gaidžių savo tvarte turi. Tu jų neperrėksi.

— Teisybę ponas avinas sako, — pramaurojo žalmargė. — Kaip tik vyras, tai ir nieko neišmano.

— O tu, poniute, geriau tylėtum, — prasižiojo žąsinas. — Su kelintu vyru jau išėjai ant divorso.

— Sarmatykis, žąsinai, taip šnekėti, — subarė jį ponia kalakutienė. — Geriau pažiūrėk su keliom pačiom tu linksmai gagendamas plaukai ežerėly, prisibraukęs šeimininko avižų.

— Į tvartą juos visus už tokias šnektas, — piktai sužvengė bėris.

— Ir tu perdaug nesmarkauk, — į žagarus įlindęs sučirškė žvirblis. — Kaip šeimininkas pakinkęs botagu sušveis per blauzdas, tai tada galėsi pasmarkauti.

— Tegul tik pabando, piktai sužvingo bėris. Spardytis ačiū Dievui moku geriau už komunistus...

— O tu neklaužada, — neiškentęs suriko Jurgis Papliauška.

— Tėveli, kas tau, — prišoko vaikai. — Bene būsi ką susapnavęs.

Žiūri Papliauška, nei bėrio nei žalmargės, o tik kažkoki apžėlę kutvėlos triukšmauja televizijoj. Koki nebūtų, bet jau geriau savi gyvuliai už šituos, — pagalvojo Jurgis ir nuėjo gulti.

Ponas Vanagas

Kaz. Mozolewski

NEUŽTEKO KISIELIAUS...

NUSIDEGINO

Pabudęs iš miego Algis ėmė šaukti žmoną: — Klausyk, žmona, "kas pasidarė su mano liežuviu?! Visas sutinęs!..."

Žmona sumurmėjo: "Nieko stebėtino! Šią naktį girtas grįžęs išgėrei mano kaitinamosios bonkos vandenį.

Kaip Washingtonas ginasi nuo plėšikų ir užpuolikų

Kongresas skubiai svarsto administracinį bilių, kuriuo Baltųjų Rūmų sargyba iš 250 vyrų padauginama iki 850. Dabar ta sargyba vadinsis Ekzekutyvų Apsaugos Tarnyba (Executive Protective Service, ESP). Svarbiausia ESP pareiga bus per ištisas 24 valandas saugoti 117 ambasadų, pasiuntinybių bei diplomatinių misijų. Praeitais metais prieš jas įvyko 44 apiplėšimai arba bandymai apiplėšti, 12 įsilaužimų, 2 bombardavimai, 16 vandalizmo veiksmų ir 39 smurtingi grasinimai. Slaptosios tarnybos dir. James Rowley pasakė, kad kriminalas "pagaliau apėmė tokias institucijas kaip ambasadas, bažnyčias ir mokyklas".

Daugiausiai nuo piktadarių nukentėjo ambasados: Bulgarijos, Vengrijos, Irako, Italijos, Jordano, Kuweito, Lebano, Meksikos, Jungtinės Arabų Respublikos, Sovietų Sąjungos, Ispanijos ir Jugoslavijos, ir Kubos misija New Yorke.

Lietuvių Žurnalistų Sąjungos Centro Valdyba sveikina Kolegas ir jų šeimas Kalėdų Švenčių bei Naujų Metų proga, linkėdama ištvermės atsakingame spaudos darbe, ypačiai kreipdama Kolegų dėmesį į 1970 metus, t. y. į Lietuvos okupacijos 30 metų sukaktį ir skatindama atsidėjusiai pasiruošti tai tragiškai sukakčiai paminėti ir išryškinti tiek lietuvių, tiek kitataučių spaudoje.

LŽS CENTRO VALDYBA

Detroitas, 1969 m. Kalėdos

LINKSMŲ ŠVENTŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ 1970 METŲ LINKI VISIEMS

MARQUETTE PARKO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VALDYBA

Linksmų, gerų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų linki draugams, klientams ir visiems lietuviams

FARM FOOD CO.

STASYS ir MARIJONA METRICK'S

Atstovauja Andrulio pagamintus skaniausius sūrius.

1811 West 47 St. Tel. YA 7-8393

Muziko Strolios atsiminimai

Jau galima įsigyti muziko Juozo Strolios knygą

LIETUVOS VYČIO PĖDSAKAIS.

176 puslapiai, yra fotografijų, minkšti viršeliai. Kaina $2.00. Tai geriausioji sodrių pasiskaitymų dovana Kalėdoms.

Knygą galima gauti Naujienų Administracijoje arba pasiunčiant Money Orderį arba čekį tokiu adresu.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirma, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuošimčius nuo mėnesio pirmos.

5 1/4% MOKAME VIENERIŲ METŲ $10,000 AR DIDESNIEMS CERTIFIKATAMS

4 3/4% TAUPYMO KNYGELIŲ SĄSKAITOMS

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Įsteigta 1923 metais Tel. HA 1-3070

Įstaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BIČIULIS

NOW AT GLASER'S

New Portable Color with A.F.T.!

This power-packed RCA New Vista Color Sportabout—one of the new just-right-size models—features Automatic Fine Tuning (A.F.T.) for fiddle-free tuning convenience. 21,500-volt 3 I.F. chassis features long-life solid state components in important circuits for dependability and top performance. Super Bright Hi-Lite Color picture tube. Here's low-cost luxury in color viewing.

The ACCOLADE Model EP-454 19" diag., 145 sq. in. picture

EASY TERMS

Solid State* Color TV with A.F.T.

*one tube rectifier

In this RCA Trans Vista® model, solid state components replace tubes for a new high in RCA performance and dependability. Advanced Automatic "Locked-in" Fine Tuning (A.F.T.) electronically selects the best signal. Tilt-out control panel for stand-up tuning. Instant-Pic reduces warm-up wait. Concealed casters for easy moving. Come in and see it soon.

The COVENTRY Model GM-669 23" diag., 295 sq. in. picture

PROMPT SERVICE

GLASER'S FURNITURE AND APPLIANCE COMPANY

5115-5123 SO. KEDZIE AVE. PRospect 6-1790

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

DR. ANNA BALIŪNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telef.: PRospect 8-3229
Rezid. telef.: WAlbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta. Ligonius ppriima tik susitarus.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8012

DR. S. BIEŽIS
Telef.: PRospect 8-1717
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8 tiktai antradieniais ir penktadieniais. Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmad., ketvirtad. nuo 1—4 ir 7—9, antrad., penktadienį nuo 1—5, treč. ir šeštad. tiktai susitarus.

Ofiso — HE 4-5758.
DR. M. BUDRYS
ALERGIJA
2751 WEST 51st STREET
Valandos: antradieniais, penktadieniais 2-9 v., šeštadieniais 10-1 v. p. p. Ligoniai priimami pagal susitarimą.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė optometristas
DR. EDMUND E. CIARA
2709 W. 51st STREET
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., ketv. 1—4, 7—9 antrad., penkt. 10—4, ir šeštad 10—2 val.

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN--EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1—4 popiet ir 6—8 val. Treč. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso tel.: POrtsmouth 7-6000
Rezid. telef.: GArden 3-7278

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET
Val.: pirmad., ketirtad. 5-8 val. vak., antrad., penktad. 1—4 popiet.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9—11 val. ryto ir nuo 4—8 val. po pietų. Šeštad. nuo 9:00—2.00 p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antrad. nuo 2—5 po pietų, ketvirtad. nuo 6—8 vak.
Ofiso telef.: 776-2880
Naujas rez. telef.: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos 2—8 val. vak. Penktadienį 10—12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmadieniais ir trečiadieniais uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirmad., antrad., trečiad., ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
Rezid. telef.: Gibson 8-6195
Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu HE 4-2123 jei neatsiliepia, tai telef. GI 8-6195

Palaidojo Petrą Tenterį

Praeitą penktadienį, gruodžio 19 d., šeimos ir draugų lydimas Lietuvių Tautinėse Kapinėse buvo palaidotas čikagiečiams plačiai pažįstamas Petras Tenteris.

Giminės ir draugai pripildė Ridiko koplyčią. Atsisveikinimo iškilmėse grojo ir giedojo Genovaitė Giedraitienė, o kalbas pasakė Marijona Zolpienė ir Martynas Gudelis. Jiedu abu Petrą Tenterį gerai pažino.

Prieš 78 metus Petras gimė Lietuvoje, netoli Krakiškių. Amerikon atvažiavo jaunas. Pirmojo Pasaulinio karo metu tarnavo Amerikos kariuomenėje, buvo sužeistas, bet galėjo dirbti. Bridgeporte turėjo savo namelį, kuriame su šeima gyveno. Laidotuvėse dalyvavo Lithuanian Notional Democratic Klubo iždininkas Simonas Galzin ir kiti valdybos ir klubo nariai. Pats Tenteris kelis hetus buvo šio klubo iždininkas. Laidotuvėse buvo Krakiškių, Upytės ir Bridgeporto Namų Savininkų draugijos nariai.

Marijona Zolpienė gražiai prisiminė Petrą Tenterį ir jo darbuotę lietuviškuose klubuose. Ji suminėjo visus gimines ir pareiškė nuoširdžią užuojautą ne vien našlei Teofilei Blaževičiūtei Tenterienei, bet vaikams ir dukroms. Pradžioje ji kalbėjo lietuviškai, o vėliau svarbesnes mintis pakartojo angliškai.

Gudelis kalbėjo apie Tenterio politinę veiklą klubuose ir lietuvių visuomenėje. Jis pasakė, kad Tenteris buvo demokratinių įsitikinimų. Demokratiją jis gynė ne vien Amerikoje, bet norėjo, kad ir išlaisvinta Lietuva būtų demokratinė. Jis rėmė Amerikos Lietuvių Tarybos vedamą darbą ir aštriai kritikavo komunistų vedamą politiką.

Tenteris buvo geras tėvas, vyras ir krašto pilietis. Jis gražiai išaugino ne vien savo, bet ir antros žmonos vaikus. Jis labai gražiai sugyveno su kaimynais, visuomet būdavo pasiruošęs jiems padėti, jeigu ištikdavo kokia nelaimė.

— Man teko su juo išsikalbėti apie automobilio nelaimę, Tenterius ištikusią prieš trejus metus, — pasakė Gudelis. — Jis papasakojo, o aš aprašiau dienraštyje visą nelaimės eigą. Kada faktai buvo jau tiksliai surašyti, jam perskaičiau ir paklausiau, kokia mintis atėjo į galvą, kai ištiko nelaimė; kas labiausiai rūpėjo? "Labiausiai man rūpėjo žmona, — pasakė Tenteris. — Žinojau, kad ji smarkiai sutrenkta ir kad kenčia didelius skausmus. Man rūpėjo galimai greičiau ją ištraukti iš mašinos ir nuvežti į ligoninę, — atsakė Tenteris. Tai parodo, kokios geros širdies žmogus jis buvo. Jis rūpinosi ne savimi, ne mašinai padaryta žala, ne apdraudomis, bet kenčiančios žmonos skausmais...

— Tenteris toks buvo ne tik nelaimės metu, bet visą gyvenimą, — toliau paminėjo Gudelis. — Paskutinėm penkiom savaitėm jis sirginėjo. Buvo nugabentas į ligoninę, grįžo namo, o netrukus ir vėl teko jį nuvežti... Namie žmonai jis tarė: — Ką aš be tavęs daryčiau? Tu esi mano slaugė, prižiūri ligoje... Tu esi nepaprastai man gera"... Tenteris žinojo, kad vedusieji privalo vienas kitam padėti. Vyras turi padėti sergančiai žmonai, o žmona turi padėti sergančiam vyrui... Tenterienė atlikinėjo savo pareigas, noriai ji tai darė... Bet Tenteris rado reikalo žmoną pagirti, nes jis žinojo, kad moteriškei labai malonu, kai vyras įvertina jos pastangas ir susipranta jai tai pasakyti...

— Tenteris buvo geras ir susipratęs lietuvis. Jis buvo pavyzdingas tėvas ir labai geras vyras. Kaimynai ir klubo nariai jo pasiges. Labiausiai jo pasiges žmona ir vaikai. Tebūna jam lengva Lietuvių Tautinių Kapinių žemė, baigė kalbą Gudelis.

Laidotuvių direktorius Lackavičius paprašė visus koplyčion atvykusius praeiti pro karstą ir atsisveikinti. Karstas su gėlėmis buvo nuvežtas į Lietuvių Tautines Kapines ir ten savo sklype palaidotas.

Reporteris

Tel. Ofice: 847-5900; rez. PR 6-4250
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35 STREET
(Kampas Halsted ir 35-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p. Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandažai. Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PRospect 6-5084

MOVING
Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 W. 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ŽEMA KAINA
R. ŠERĖNAS
2047 W. 67th Pl. WAlbrook 5-8063

GRADINSKAS
General Electric
AM-FM RADIJAS
TIK $14.95
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
ATD. IR SEKM. 11—4

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA, 1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10—11 val. ryto. — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val ryto.
Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

A FOREST'S FUTURE IS IN YOUR HANDS

Every tree, every shrub, and all our wildlife depend on you to help prevent forest fires. So please follow Smokey's ABC's: Always hold matches till cold. Be sure to drown all campfires, stir the ashes, and drown them again. Crush all smokes dead out.

Please! Only you can prevent forest fires

Šis Kalėdų Senelis vienoje New Yorko krautuvėje laisvu laiku klauso radijo. Londone susiorganizavo Kalėdų senių unija ir suruošė gatvėje demonstracijas.

Panteros ir policija

Los Angeles panašiai kaip Chicagoje

Los Angeles Times rašo, kad praeitą pirmadienį ginkluotame susirėmime tarp policijos ir juodųjų panterų militantų vėl iš abiejų pusių būta aukų.

Tatai tikriausiai nebus paskutinis toks susirėmimas, rašo laikraštis, kadangi panterų operacinis kodeksas smurtą padaro beveik neišvengiamą.

Panteros pretenduoja esanti politinės akcijos partija, tačiau jie yra smarkiai ir dažniausiai nelegaliai ginkluota pusiau militariška organizacija, savo tikslu skelbianti revoliucijos kėlimą ir anot jų priespaudos ir rasistinės santvarkos nuvertimą, policiją skaitydami tos santvarkos ramsčiu ir dėlto savo pirmaeiliu priešu.

Organizacija, kurios nariai yra ginkluoti, ir kuri pakartotinai yra parodžiusi norą savo ginklus pavartoti, turi būti skaitoma pavojinga.

Pirmadienį policija nuvyko į panterų vyriausią būstinę su varantu areštuoti du vyru, kurie mirtinu ginklu buvo užpuolę policijos pareigūną ir su kitu varantu padaryti kratą ir paieškoti nelegalių ginklų. Policija praneša, kad panteros pirmieji paleido šūvius iš savo į tvirtovę panašios būstinės, bet panterų atstovas nuginčija. Koks gali būti nuginčijimas, kuomet pačioje pradžioje trys policininkai buvo sužeisti.

Kai policija pagaliau įsilaužė į pastatą, jie rado kulkosvaidinius šautuvus ir pusiau automatiškus šautuvus, kurie buvo prieš juos vartoti. Tos rūšies ginklus laikyti yra nelegalu, rašo L. A. Times.

LOS ANGELES, CALIF.

Marija ir Jonas Miglinai gyvena 1425 Maltmon Ave. Marija praeitais metais buvo sunkiai sužeista ir ėjo su kriukiais, bet ji turi geležinę sveikatą. Gydytojas sako, kad ji pilna energijos ir pasveiks, tik turi jo klausyti.

Miglinai ateinantiems metams atnaujino prenumeratą ir chicagiečiams siunčia sveikinimus. Linki sėkmingų žiemos švenčių ir laimingų 1970 meų.

K. G. Urnežis

Nepiliečiams adresų užregistravimo pareiga

Nors nepiliečiai patys žino, tačiau, kad nepamirštų, verta priminti, kad visi tie, kas neturi Jungtinių Valstybių pilietybės, privalo per ateinantį sausio mėnesį Imigracios ir naturalizacijos įstaigai pranešti savo adresą.

Formas galima gauti kiekvienoje pašto įstaigoje, kuriai tas formas užpildžius reikia atiduoti, o pašto įstaiga persiunčia kur reikia.

Formas užpildyti turi ir laikini svečiai, kuriem sausio mėnesį pasitaiko gyventi JAV-bėse.

APLANKYS KASDIENĄ...

Visuomenei ir paskiram asmeniui "Naujienos" dabar yra reikalingesnės, kaip bet kada...

Todėl Kalėdų ar N. Metų proga "Naujienų" prenumerata yra ideali ir prasminga dovana tėvams, vaikams, giminėms, draugams, kaimynams, pažįstamiems, seneliams ir kitiems.

"Naujienos" padės Jums išlaikyti giminės ir bičiulių artumą, nežiūrint nuotolių, ir bus ištikimu ryšininku visai išeivijai, kovojančiai už savo krašto laisvę.

PRAŠOME NAUDOTIS PATOGIA UŽSAKYMO FORMA

Siunčiu ..... dol. Prašau siuntinėti "Naujienas"

kaip Kalėdinę dovaną mano .....

VARDAS, PAVARDĖ .....

NR. IR GATVĖ .....

MIESTAS ..... VALST. .....

ZIP CODE .....

Siuntėjo Pavardė, vardas .....

Adresas: .....

.....

PASTABA: .....

.....

.....

Parašas .....

REMKITE TUOS BIZNIERIUS KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje gražiausios gėlės ir vainikai, antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GRovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOwnhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
Laidotuvių direktoriai:
DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Associacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

STEP. C. LACK IR SŪNŪS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-3672

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

GEORGE F. RUDMIN
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI
GARSINKITĖS NAUJIENOSE

Dėl lenkų projektuojamos federacijos

Skaičiau Naujienose š. m. rugpiūčio 19 d. E. pranešimą "Lenkų sumanymas" ir š. m. gruodžio 11 d. V. Žemaičio "Liublino Unijos sukakties paraštėje" 10 atkarpoje 5 skiltyje apie lenkų Australijoje projektuojamą Europos valstybių federaciją.

Čia ir noriu priminti, jog šis lenkų projektas nenaujas: jis jau buvo aprašytas lenkų leidinyje "Sitwa" su šūkiu "Už mūsų laisvę ir jūsų", išleistame Sugrupuotos 5 Vilniaus pėstininkų brigados Italijoje 1946 m. III tome. Šį leidinį esu smulkiau minėjęs straipsnyje "Lenkų literatūra, kultūra ir politika" Naujienose 1964.VI.11 ir 12 atkarpose.

"Sitwa" 1946 m. III t. 218 psl. yra žemėlapis su užrašu "Miedzymorze". Tai projektas didžiosios Lenkijos. Sienos prasideda Suomių įlanka, nueina už Katyno, Smolensko, Charkovo, siekia Azovo jūrą, su Balkanais, Adrijos jūra, į vakarus nuo Bratislavos, už Pragos į vakarus ir dabartine laikina Lenkijos Nises-Oderio upėmis siena pasiekia Baltijos jūrą. Jokių kitų sienų šiame žemėlapyje nėra.

250 psl. paaiškinta: "Europos Vidurio Federalinis klubas išreiškęs reikalą susijungti atstovams šių tautų: Albanijos, Gudijos, Bulgarijos, Chorvatijos, Čekų, Estų, Graikijos, Lietuvos, Lenkijos, Rumunijos, Serbijos, Slovakijos, Ukrainos ir Vengrijos"...

Nors konkrečiai nepasakyta, tačiau labai jau aišku, jog čiai federacijai turėtų vadovauti ne kas kitas, o tik "šviesi žečpospolita" Lenkija. Kaip matyti, lenkų apetitui galo nesimato.

B. Pupalaigis

Iš ko lengviausia gauti 10 bilijonų

Vidaus sekretorius mano, kad iš mokesčių mokėtojų

Chicagos Sanitarinio Distrikto patikėtinis (trustee) Valentine Janicki griežtai išpeikė Vidaus sekretoriaus Walter Hickelio pareiškimą, kaip jis planuoja sukelti dešimtį bilijonų dolerių federalinei programai vykdyti, kad apsaugojus vandenį nuo teršimo.

"Man jau įgrįso girdėti, kaip aukštose administracijos vietose sėdintieji žmonės vandens poliucijos (teršimo) kontrolės sąskaitą stengiasi pakišti smulkiems mokesčių mokėtojams vietoje, kad pateikus didžiosioms pelnus darančioms korporacijoms, kurios Michigano ežerą teršia", jis pareiškė.

"Aš iššaukiu Hickelį, kad man parodytų, kokią teisę jis turi reikalauti mokesčių mokėtojų pinigų baigti poliucijai, kurią sukėlė didžiosios korporacijos?"

Vidaus sekretorius Hickel šiomis dienomis Chicagoje besitardamas su Illinojaus, Wisconsino ir Indianos gubernatoriais ir Michigano atstovu papasakojo apie valdžios ruošiamą 10,000,000,000 dolerių programą Amerikos vandens švarai kontroliuoti. Nixono administracija privalėtų parūpinti geležiniai kietus įstatymus prieš didžiąsias korporacijas, kad būtų galima jas tinkamai nubausti už vandens kelių teršimą, pasakė Janicki. To vietoje, administracija mieliau su korporacijomis apie poliuciją tik pasišneka, o už Michigano ežero valymą didelius mokesčius krauna mažiems mokesčių mokėtojams".

Paaugliai plėšikai 1 nušovė, 1 sužeidė

Trečiadienio vakare nepilnamečiai plėšikai miesto pietinėje dalyje vieną moterį mirtinai nušovė, antrą sužeidė.

Nušauta Elisa Garcia, 39, gyvenusi 6229 S. Paulina ave., kurią paaugliai plėšikai užpuolę užgatvyje ties 6309 S. Paulina ave. bandė apiplėšti.

Kaip vėliau tuos žudikus suėmus išaiškinta, tie patys valkatos dviem .22 kalibro revolveriais sužeidė Miss Marilyn Bara, 37, iš 6219 S. Hermitage, jai besidarbuojant automatinėje skalbykloje. Jai neprigirdus, ko į skalbyklą jėję vaikėzai iš jos reikalavo, jie paleido į ją šūvius, pataikydami kulka į sprandą.

Tie jaunikliai prieš tai apiplėšė Herrmano maisto krautuvę, 1707 W. 63 st., kuriems savininkas pasakęs "Imkite ką tik norite". Jie pamę $200.

Policija suėmė penkis tos gaujos dalyvius; visi tarp 17 ir 19 metų amžiaus, o vienas 15 metų.

TAISOME KLAIDĄ

A. Gerulaičio rašinyje "Diplomatų atlyginimas" įsibrovė nemaloni klaida. Paskutinėje skiltyje, 7-toj eilutėj iš viršaus, atspausdinta $29,800, o turėjo būti $19,800.

Naujienos

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲŲ NAUJŲ METŲ
Savo klientams, draugams ir geros valios lietuviams

UŽEIGA PANEVĖŽYS
Breivė — Tėvas ir Sūnus
1409 SO. 49th AVENUE CICERO, ILL. 60650
Telefonas 863-9462

Harry Seigan šeima ir visi krautuvės tarnautojai linki visiems draugams ir klijentams
Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų

SEIGAN CO.
VYRŲ RŪBŲ KRAUTUVĖ
Visi pardavėjai kalba lietuviškai
4630 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.
Telef. YArds 7-1272

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų linki visiems naujieniečiams, mūsų klubo nariams ir jų šeimoms

HUMBOLDT PARKO LIETUVIŲ
KLUBO VALDYBA

HIGH RATES
4.75% Per annum on regular Savings
5.25% Per annum on Investment bonus
Savings Insured to $15,000.00
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 Archer Ave., Chicago, Illinois 60632

Prof. Vaclovo Biržiškos
SENŲJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA
Pirmajame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 226 psl. Abu tomai minkštuose viršeliuose parduodami už $4.00, o kietuose viršeliuose už $6.00.
Abi knygas gausite, jei pinigus pasiųsite tokiu adresu:
NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2787
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pageidaujamų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis
PRIIMAME UŽSAKYMUS AUTOMOBILIAMS
Vedėjai: E. ir V. ŽUKAUSKAI

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

GENERAL FACTORY
UTILITY MEN
$3.04 — $3.14 per hour
PACKERS
$2.90 — $3.00 per hour
SHIFT PREMIUM
$.15 — 2nd shift
$.20 — 3rd shift
Steady full time employment 1st, 2nd and 3rd shifts. Southwest side location. Excellent benefits; including medical, major medical and life insurance.
APPLY IN PERSON
KOOL AID PLANT
GENERAL FOOD CORPORATION
7400 So. ROCKWELL CHICAGO, ILL.
An equal opportunity employer

IMMEDIATE OPENING
APPRENTICE TRUCK MECHANIC
Must have own tools
High School graduate.
Many fringe benefits.
Steady year-round employment
Contact:
PHILLIPS PETROLEUM CO.
3910 So. Cicero Ave.
Chicago, Ill.
Ed Dahlberg, 242-4242

JOB WITH SECURITY
Immediate opening. GRINDER APPRENTICE for manufacturer of ball roller bearings. Company benefits, plenty over-time, very congenial working conditions. Steady year-round work.
BEARING MANUFACTURING CO.
1033 No. Kolmar Ave.
278-6200

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkių Reikia

GENERAL OFFICE
Full time, permanent. Five days a week.
Hours 9 to 5. Light shorthand
YA 7-5580, Ext. 283

SECRETARY
TYPING
LITE BOOKKEEPING
One girl office.
235-4410

GENERAL OFFICE
Stenography helpful, but not necessary. Steady job. Good starting salary. Excellent working conditions and liberal benefits. Apply or call PE 6-5302.
JOHN HANCOCK
INSURANCE COMPANY
3207 N. Milwaukee Ave.
An Equal Opportunity Employer

SEWING MACHINE OPERATORS
Steady year-round work.
Good working conditions
DON'T DELAY! APPLY TODAY
LOYEL CASKET CO.
134 So. California Ave.
SA 2-4065

BRIGHTON PARKE
duosime švarų kambarį ir gerą maistą moteriškei, kuri sutiktų gyventi su vyresnio amžiaus sveika moterim. Dėl sąlygų susitarsime.
Telefonuoti LU 2-2270

BILLING & TYPING
Mature capable woman for billing & typing. Experience preferred. California bus stops at our front door.
826-5710

TYPIST
Excellent Typist, for order typing. Full time Company benefits. Good transportation.
MRS. DITZLER
SUPPLIES, INC.
5122 W. NORTH AVE. 889-4400

KLEBONIJAI REIKALINGA ŠEIMININKĖ - VIREJA,
PATIKIMA MOTERIS
Gyventi vietoje, privačiose patalpose, gerame name. Susikalbėti angliškai. Tarsimės dėl atlyginimo.
Tel. HA 1-3122

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOŠIMČIAIS MĖNESINIAIS IŠSIMOKĖJIMAIS
DĖL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITĖS Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. VIrginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI
BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI
DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIS DRAUDIMO REIKALAIS
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — PRospect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNIŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS • NOTARIATAS
• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI
• PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX.
LEONAS REAL ESTATE
2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

BEVEIK NAUJAS 4 moderniu butų mūras, 3 po 4 ir 7 kambariai, 59 ir Kedzie apylinkėje.
MAISTO KRAUTUVĖ Brighton Parke.
DU PO KETURIUS, medinis ir garažas. Vienas butas su baldais, antras tuščias. 42 gatvė ir Rockwell. $13,500.
ŠIMAITIS REALTY
INCOME TAX SERVICE
2737 W. 43rd STREET
Tel. CL 4-2390

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolis
3208½ W. 95th St.
GA 4-8654

DAŽYMAS
Pigiai dažau kambarius, valau kilimus ir baldus.
I. RUDIS Tel. CL 4-1050

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REpublic 7-1941

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
IR KITUS KRAŠTUS
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

LEO'S SINCLAIR SERVICE
Leonas Franckus, Sav.
Stabdžiai, sankabos, transmisijos — (Standartinės ir Automatinės) ir motorų remontas. — Towing.
5759 So. WESTERN AVE.
Tel.: PR 8-9533

APDRAUDŲ AGENTŪRA:
namų, automobilių gyvybės, sveikatos ir biznio.
Patogios išsimokėjimo sąlygos.
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

A. & L. INSURANCE & REALTY
A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-8775
(Currency Exchange įstaigoj)
Pigūs automobilių draudimai.

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

AMERICAN TRAVEL SERVICE
WALTER RASK, prezidentas
9727 So. WESTERN AVE.,
Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787
Pardavinėjame lėktuvų, laivų, traukinių bilietus ir paruošiame kelionių dokumentus į visus pasaulio kraštus. Pildome aplikacijas tiems, kurie ateinančiais metais norėtų porą mėnesių praleisti Lietuvoje pas gimines.

NIEKUR GERIAU!
PUIKUS 2 AUKŠTŲ MŪRAS. 6 ir 3 kamb., garažas. Arti mūsų. $19,900.
VERTINGAS MŪRAS, naujas stogas, elektra ir garažas, taip pat gazu šildymas. 4 nuomos pelningų pajamų. Marquette Parke. $26,950.
7 KAMBARIŲ MŪRAS, 4 mieg. Moderni virtuvė ir vonia, naujas šildymas gazu, sausas įrengtas rūsys, mūro garažas. Arti 67 ir Rockwell. $21,800.
2 BUTU po 7 kamb. tvirtas mūras. Alumin. langai, naujas šildymas, kabinetų virtuvės. Arti mūsų. $29,500.
PIGUS LOTAS dviem butam statyti, Marquete Parke.
Valdis Real Estate
2458 W. 69th St. Tel. RE 7-7200

PERKAME, PARDUODAME, MAINOME įvairaus dydžio namus visur. Parūpiname paskolą, visokeriopą apdrauda, veikia notariatas
NORVILA
REAL ESTATE AND BUILDERS
2658 WEST 59th STREET
PRospect 8-5454

Šimkus Real Estate
NOTARY, INCOME TAX SERVICE
4259 S. MAPLEWOOD AVENUE
Tel. CL 4-7450
Greitas ir tvarkingas visokiausių nuosavybių pirkimas - pardavimas. Be to šioje kontoroje daromi ir liudijami vertimai, užpildomi pilietybės prašymai, income tax ir įvairūs kitoki blankai. Darbo val.: Kasdien 9—3 ir 5—8

MUST SELL — 8½ rm. Lannon stone corner Colonial home in Peterson Park. Glenlake-Monticello, 3½ full bas., air-cond., 2 car side drive gar., elec. eye, many extras. Will give financing to proper person. Immediate poss., leaving town. Best buy in town
IN 3-5777

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Įrengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Įrengiu vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokamai. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.
Domas Žukauskas
HEATING & SHEET METAL
4444 So. Western Ave.,
CHICAGO, ILL. 60609
Tel.: VI 7-3447

A. ABALL ROOFING
Įkurta prieš 50 metų
VISOKIUS STOGUS, tiek ir senus kamuosius vamzdžius sutaisome arba naujus įdedame.
KAMINUS IŠVALOME ir pataisome. Nudažome namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame apdrausti, visas darbas garantuotas.
Skambinkit
LA 1-6047 arba RO 2-8778
(Kainavimas veltui, kreipkitės bet kada)

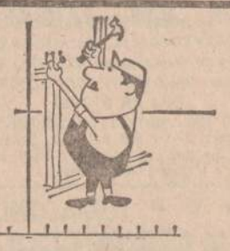

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BIČIULIS

LINKSMŲ KALĖDŲ, LAIMINGŲ IR SĖKMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ
visiems mano draugams ir pažįstamiems
EUPHROSINE MIKUŽIS
New York